

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ára egy hóra 3 P. negyedévre 9 P.
Egyes szám ára hétköznap 10 fill., vasárnap 20 fill.
Kiadóhivatal Kossuth-utca 3. szám, 1. emelet.

HAJDUFÖLD
Felelős szerkesztő
vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség: József kir. herceg-utca 16. szám
Telefonszámok: Kiadóhivatal: 1-41.
Szerkesztőség: 3-48. — (éjtel 8-37.) Nyomda 3-47

VÁLASZ EGY KORTES- ÜZENETRE

„Ledöntöttük a trónt, a koronát muzeumba tettük, mert egy új világban, egy új Magyarországot fogunk teremteni!” — így dicsekedett bemutakozásakor megdöbbsent tisztviselői kara előtt Károlyi Mihály új kultuszállamtitkára, aki aztán mint Böhm Vilmos, Kunfi Zsigmond, Szende Pál és Garami Ernő népbiztosok miniszter-társai alaposan részt is vett ennek az új Magyarországnak „megteremtésében”.

Ez a névtelenségből pártvezérei kegyvel államtitkari, majd miniszteri székbe emelt ember Juhász Nagy Sándor volt, ugyanaz, aki most az ártatlanul üldözött mártír, az igazságért szenvedő hazafi pózában igyekszik a nehéz gazdasági helyzet terheit elkeseredetten hordozó, becsületes, jóhiszemű hajdunép körében folytatni azt a munkát, aminek oly vaslogikájú következménye lett 1919 március 21. a bolsevizmus kitörése.

„Boldogok, akik háboruságot szenvednek az igazságért” — idézi kortesüzenetében profán ajakkal, közéleti multjának visszajáró, sötét arnyaitól, a szörnyű nemzeti katasztrófa felelősségének elháríthatatlan vádjaitól szorongatott jelölt. Mert ha Juhász Nagy Sándor keresztényen lelkiéletet élő férfi, ha igaz az, hogy a mult vasárnap a benső meggyőződés, a gyarló ember Istent kereső áhítata készítette volna a hajduszovai templomba menni, akkor nem a szolgabíró, nem a csendőr, nem az adóvégrehajtó, nem a rőpiratok állítólagos üldözései sanyargatják, hanem a rettenetes bíró: a vadító telkusmeret.

„Danton vére fojtogatja torkodat!” — riadtak rá a konventben a hatalma megmentésért rekedten, verejtékező végsőket vergődő Robespierre-re. A rémuralom diktátorának elfulladt a hangja, mikor a népszabadságot, testvériséget, egyenlőséget, a hazát emlegette szánalmas személyének védelmére, azokat a szent fogalmakat, miket ő fojtott vérbe, gyalázatba.

Juhász Nagy Sándor hangját is a Károlyi-uralom által megbecsületlenített demokrácia véres terhe teszi rekedtté. Aki semmiféle parlament, semmiféle népszavazás által el nem fogadott, jóvá nem hagyott „néptörvényeket” diktatórikus erőszakkal, despotamódra igazolt rá a csöcseléktöror alatt nyögő nemzet nyakára, aki a keresztényiség ellen küzdő,

Rettenetes erejű orkán pusztított Szegeden és környékén

Kiskunhalason a mozdonyokkal együtt felborított két vonatot a szélvihar — A sebesülteket Szegedre szállították

Szeged, június 25.

Csütörtökön félnyolckor borzalmas vihar vonult át Szeged felet, amely különösen az alsó városban okozott nagyobb károkat. Fákat döntött ki s a mélyebb fekvésű utcákat teljesen elöntötte a víz. Sok helyen a lakóházakba is befolyt. A felhőszakadás megakadályozta a vilamos forgalmat, — mert a kidőlt fák a pályatestre zuhantak. Este féltízkor a szegedi gazdasági vasút kirakodó állomása értesítette a szegedi tűzoltóságot, hogy Kunhalasnál az óriási vihar következtében két vonat összeütközött és tömeges baleset történt.

Később a rendőrséget arról értesítették, hogy nem vonat összeütközés történt, hanem Kunhalas állománál, ahol a két vonat

szokott találkozni, a vihar következtében mindkét vonat kocsija és mozdonyai feldültek és eközben történt a szerencsétlenség. A gazdasági vasút lerakodó állomása lovas staféta utján értesült a szerencsétlenségről. Azonnal intézkedés történt, hogy segélyvonat menjen ki a színhelyre. —

Mint ahogy azonban a szerencsétlenség helyét autóval nem lehetett megközelíteni, lovas staféta jelentette, hogy haláleset nem történt és a sebesülteket a segélyvonatra rakták, hogy a szegedi sebészeti klinikára szállítsák őket. A vihar féltízoregv körül újból kitört s mintegy négyórától tartott.

Hoover szanálási tervének elfogadásáról Franciaország még mindig nem nyilatkozott

Páris, június 25.

Melton amerikai kincstári államtitkár Londonból jövet, ma délután hat órakor Párisba érkezett. Francia körökben egyelőre nem ismerik Melton útnakl cél-

ját, de biztosra veszik, hogy a francia kormány tagjaival óhajf tárgyalásokba bocsátkozni Hoover elnök javaslata tárgyában.

A Times washingtoni levelezője úgy tudja, hogy az amerikai kor-

istenttagadó, nyersen materialista Kunfi Zsigmond kormányfele volt, aki Böhm elvtárs hadsereg-üllesztését tétlenül tűrte, aki kontrázt Buza Barna szélhámos és hazug földosztó demagógiájának, aki a kommunizmus kitörésének pillanatáig résztvett abban a „kormányzati” munkában, amelynek eredménye kétszáz-harmizezer négyzetkilométer magyar föld és tizenkétmillió magyar állampolgár elvesztése lett, következménye pedig járom és elnyomás az elszakított területeken szenvedő, nyomor a csonk-hazában selyő magyaroknak, ne beszéljen igazságról és ne merészelje felvenni kortescélokra a Megváltó igazakat vigasztaló ígért!

Nincs szó, kifejezés, megbélyegzés, ami elég volna annak a forradalmi munkának megfelelő méltatására, amelyben Juhász Nagy Sándor is tervleges tényező volt. Az igazságos ítékezés nem rágalom és nem gyalázkodás, de annál méltatlanabb és alantasabb kortesfogás a nyughatatlan nagy-ravágyással önként keresett politikai pellengéren a kálvinista egyház tiszta palástja alá bujni. Hazug és alávaló népbolondítás az, hogy Juhász Nagy Sándor személyében az egyház főjegyzőjét érik a támadások; szemérmellen ámitás, hogy Siposs Imrét és korteskedő társait azért illeti bírálat, mert református papok. Ez az októbrista korteskedés az, ami felláztatja a kálvinista lelket; a lehangoló látvány, ami mélyen el-

keserít: akadhatnak a Mélius Juhász Pétereknek, Szoboszlai Pap Istvánoknak, Szele Györgyöknek olyan utódai, akiket az ítélőképesség hiánya, világnézeti kiforratlanságuk folyton a politikai szélsőségek sikamlós talajára hajszol, egész a Krisztust, hazát, nemzetet megtagadó szociáldemokráciáig...

Juhász Nagy Sándornak, mikor az emigrációból hazasont, kenyeret adott a keresztényi elnézés és türelem. De az egyház főjegyzője akkor szent fogadalmat tett, hogy soha többé nem politizál. A magabaszálló, megbánást mutató ember iránt minden oldalról csak kímélet nyilatkozott meg. Senki sem kérdezte, van-e helye Jásziék, Kunfiék, Böhmék dolgozó társának ilyen felelősségteljes, lelkeket irányító pozícióban? És ime: az elnézés, megbocsátás nyújtotta állást most arra használja fel Juhász Nagy Sándor, hogy az ő felújult politikai ambícióival, egyéni érvényesülési vágyával szemben az egész forradalomellenes közvélemény részéről felviharzó tiltakozás szennyet kavará forgatagába belekeverje a református egyházat is!

Juhász Nagy Sándor, aki ezidőszerint a szabadságjogok, a vélemény szabadság oly lángszavú hirdetője, az 1919. évi u. n. XX. néptörvényben kibocsátotta ukázat azokrak rendőri felügyelet alá helyezéséről és internálásáról. „akiknek megállítása a forradalmi vívmányok biztosítása szempontjából aggályos”.

A hazafias közvélemény ma a belső rend, békeesség, az egyház nyugalma, a revíziós munka, az alig megszerzett konszolidáció szempontjából méltán tartja agályosnak amaz októbristák újbóli vakmerő fellépését, akik így tisztelték a magyar multat és így oltalmazták a „közsabadságokat”. Mégsem kérünk sem rendőri felügyeletet, sem internálást, — annak Juhász Nagy Sándorék szabadsága alatt volt divatja, akár csak a lapok nyomdái lerombolásának és minden szent nemzeti eszmény kigunyolásának, — mi csak arra intjük a féktelenül vadaskodó, lázító, korteskedő októbrista jelöltet, szálljon magában Tekintszen vissza arra a szörnyű romlásra, minek előidézésében egyike volt a főreszeseknek, gondoljon a forradalmukásta sirra, hol nemzet sülyedt el, a mai nyomorra, amit Trianonnal hozott ránk rövid uralmuk, figyelmezzzen egy pillanatra az általuk prédál vetett megszállott területek magyarjainak jajsavára, emelje szeméit fel hatszáz ezer halott magyar hős csontpiramisára, akik az ő forradalmuk miatt onták hiába vérüket, gondoljon a kálvinista egyház anyagi elesettségére, amit most visszavonással akarnak teleni, emlékezzék a vezeklés őszinté órájában tett fogadalmára, és akkor kortesüzenetek helyett egy ige törhet csak fel ajakán, a marcangoló, nagy, keserű önvád:

„Mea culpa! Mea maxima culpa!”

16 oldalas lap ára 10 fillér

mány ragaszkodik ahhoz, hogy a moratóriumtervet valamennyi állam egy állaténosságban, mint részleteiben is azonnal elfogadja. Az amerikai kormánynak az volt a célja, hogy egyszerre helyreállítsa az általános bizalmat a növekvő német és közép-európai veszedelem elenyelözésére. Ilyen lélektani hatások elérésére igyekezett és azt kívánta, hogy valamennyi érdekelt

ország elvben elfogadja Hoover javaslatát. Eppen ezért a francia fentartások kérdésében csak akkor fognak tárgyalásokba bocsátkozni, ha azok lényegileg ellenkeznek a Hoover-féle javaslat-tal.

Róma, június 25.

Az egyik római lap kommentálja Brünnig kancellár rádióbeszédét és többek között ezeket írja róla:

A kancellárnak az a nézete, hogy egy francia-német összefüvetel a mai at-

moszférában, amelyet a Hoover-féle javaslat teremtett meg, megegyezésre vezethetne. Szerintünk Brünnig tulságosan siet. Hova teszi a Hittlen-pártiakat és vajjon hova teszi az acélszakosokat? Hogyan akarja a versaillesi szerződés átalakítását kiküszöbölni a világból? A német-francia viszony problémája nem olyan könnyű, mint amilyennek Brünnig rádióbeszédében feltüntette. Az európai béke problémáját nem lehet négy szem közt elintézni, egy moratórium javaslat lázas atmoszférájában.

A Debreceni Egységes párt körzeti irodái

A debreceni Egységes párt körzeti irodái a központi párhelyiségből kiköltöztek és most már minden választási tájékoztatást az egységespárti választók saját szavazóköri területén kaphatnak meg.

A körzeti irodahelyiségek a következő címeken találhatóak:

1. számú körzet: Rákóczi-utca 3.
2. számú körzet: Gólya-utca 4/b.
3. számú körzet: Arpadtéri vigadó.
4. számú körzet: Hermann-féle vendéglő. Telefon 10-74.
5. számú körzet: Jánossi-utca 44.
6. számú körzet: Fűvészkert-utca 14.
7. számú körzet: Bethlen-utca 29.
8. számú körzet: Péterfia-utca 16. Telefon 16-08.
9. számú körzet: Eötvös-utca 18. — Telefon 7-13.
10. számú körzet: Hadházi-ut 3. — Telefon 1-33.
11. számú körzet: Hüvelyes-utca 7.
12. számú körzet: Eötvös-utca 44.
13. számú körzet: Ondódi iskola.
14. számú körzet: Kadarcsi csárda.
15. számú körzet: Mátyai biztosi hivatal.
16. számú körzet: Nagycseri vadászlak.
17. számú körzet: Halápi csárda.
18. számú körzet: Hatvan utca 24.
19. számú körzet: Meyster-utca 17. Telefon 16-42.
20. számú körzet: Csap-utca 41.
21. számú körzet: Böszörményi-ut 7. Telefon 2-10.
22. számú körzet: Kishegyesi-ut 38.
23. számú körzet: Miklós-utca 11.
24. számú körzet: Miklós-utca 11.
25. számú körzet: Késes-utca 63.
26. számú körzet: Nyugati-utca 46.
27. számú körzet: Rózsabokor. — Telefon 5-01.
28. számú körzet: Szent Anna u. 46.
29. számú körzet: Timár-utca 31.
30. számú körzet: Baththány-utca 1.
31. számú körzet: Szabó Kálmán-utca 27.
32. számú körzet: Harsányi Gusztáv-utca 9.
33. számú körzet: gróf Leiningen-utca 17.
34. számú körzet: Lorántffy-utca 44.
35. számú körzet: Cegléd-utca 20.
36. számú körzet: Lorántffy-utca 44.
37. számú körzet: Rakowszky-utca 17.
38. számú körzet: MÁV műhelytelep. Telefon 2-46.

MÉG MINDIG TART A PÓTAJÁNLÁSOK ELBIRÁLÁSA

Allandóan szaporodik az egyhanguan megválasztott jobboldali képviselők száma

Bethlen István gróf tiszta és befolyásoktól mentes választást kíván

Budapest, július 25.

A belügyminisztériumban ma délelőtt megjelent Bethlen István gróf miniszterelnök, Darányi Kálmán államtitkár, Sztranyovszky Sándor belügyminiszteri államtitkár, Pesthy Pál az egységespárt elnöke és Ruibnek István, a párt ügyvezető elnöke. A belügyminiszter dolgozó szobájában összegyűlt kormányférfitől több, mint három órán át tanácskozást folytattak. Értesülésünk szerint a tanácskozások összefüggenek a vá-

lasztás lebonyolításának módjával.

A megbeszélésen Bethlen István gróf hangoztatta, hogy a legteljesebb mértékben a választások tisztaságát, a befolyásoktól mentes szavazást kívánja érvényre juttatni a vasárnap kezdődő választásokon. Sztranyovszky Sándor államtitkár a miniszterelnök intenciójának megfelelően fogják tájékoztatni a hatóságokat a választás miként való lebonyolításáról.

Szegeden az összes ellenzéki pártokat pótlásra utasították

Szeged, június 25.

Szegeden délután 5 óra után hirdette ki a választási főbiztos az ajánlási ívek felülvizsgálásának eredményt. Az egységespárt 6486 érvényes ajánlását elfogadták. A szociálistapárt beadott 2881 ajánlást és ebből 697 ajánlás pótlására utasították. A Rassai-pártnak 2855 érvényes aláírása van és 743 aláírás pótlására utasították. Petrik Antal párt beadott 2915 érvényes aláírást és 665 aláírás pótlására utasították. A választási elnök a pártoknak 24 órai haladékot adott a pótlások beadására.

A makói kerületben Petrovics György egységespárti hivatalos jelölt és dr. Könyves Kolonits József Kossuth-párti között lesz a választás. Dr. Csorba János független kisgazdapárti jelölt és Hubay János szociáldemokrata jelölt a megfelelő ajánlásokat nem tudták pótolni.

A baltonyai kerületben báró Urbán Péter egységespárti hivatalos jelölt 4835 érvényes ajánlást kapott. Kofroczka József szociáldemokrata jelölt, Farkas Ferenc független kisgazdapárti jelölt az ajánlásokat nem tudták pótolni. Urbán Péter báró megválasztása egyhangú lesz.

A vidéki ajánlások érdekesebb eredményei

Veszprémben

Dréhr Imre 6104, dr. Rainprecht Antal 1306, Pápan dr. Ángván Béla, 3551, B. Szabó József 1393, dr. Bakos Béla 1021, dr. Szerdahelyi Sándor 1033, Demecseren dr. Schandl Károly 5920, dr. Ruppert Rezső 1756, Enyingen gróf Festetich Sándor és dr. Schlitt Gyula ajánlásait a választási biztos elfogadta. Mindketten több mint ezer ajánlást nyújtottak be.

A pilisvörösvári

választókerületben az egységespárti Scheuer Róbert ajánlásai közül 3529-et fogadtak el. Az ugyancsak egységespárti Baross Gábor ajánlásai közül 1791-et fogadtak el. Spitalszky szociáldemokrata jelölt 451 aláírás pótlására utasították. Decker Friedrich-párti jelölt 687 ajánlásához 209, Olchváry Ödön 271 ajánlásához 622, Faul Farkas 413 ajánlásához 483 pótlást kell benyújtani.

A választáson előreláthatóan csak Scheuer Róbert és Baross Gábor indul.

Békésmegyében

a következőképp alakult az elfogadott ajánlások száma:

Gyoma: Zeőke Antal 3532, Wangel Béla 1318, Bárd Ernő szociáldemokrata nem tudta pótolni az ajánlásokat. Békéscsaba: Bud János 7431, Szeder Ferenc 1400. Békés: Dobránszky Béla 2817, Szakács Andor 1573, Medgyesy Sándor 1309, Takács István szociálistának éjjel egy óráig adtak pótlásra engedélyt. Gyula: Pongrácz Jenő gróf 6309, Csete József 1222. Sávolt János szociáldemokrata kiesett. Orosháza: Csizmadia András 6634, Nagy Vince 1027, Szemenyei Pál szociálista kibukott. Szarvas: Tóth Pál 8206, Farkas István 1080, Bagi Lajos kibukott. Szeghalom: Temesváry Imre 7494, Vargha Zsigmond 1027.

A csongrádi

kerületben dr. Krüger Aladár egységespárti hivatalos jelölt ajánlásait fogadta el a választási biztos, sem Pirocska János, sem Karácsony Sándor pártja a kitűzött időben nem jelentkezett, Krüger Aladár dr. egyhangulag lett Csongrád képviselője.

Kunszentmiklóson

Kelemen Kornél hivatalos jelölt vitéz Héjjas Iván pártönkivüli jelölt ajánlásait elfogadták. Wesselényi Kálmán dr. kereszényszocialista párti jelöltet 264, Izsák László pártönkivüli jelöltet 108 pótajánlás benyújtására utasították.

Szabadszálláson Váry Albert hivatalos jelölt ajánlásából 6709 ajánlást elfogadta Pongrácz Aladár dr. pártönkivüli jelölt 246 ajánlás pótlására utasították.

Kiskunhalason vitéz Gömbös Gyula hivatalos jelölt ajánlásából 3699 ajánlást elfogadtak. Musa István dr. Gaál Gaszton párti jelölt 271 ajánlás pótlására utasították.

Nagykőrösön

Ráday Gedeon gróf hivatalos jelölt 4487 ajánlást fogadtak el. Molnár István Csül Gaszton párti jelöltnek, a „Magyarság“ főszerkesztőjének 124 ajánlást kell pótolnia.

Hirdetmény a szavazócédulákról

Debrecen sz. kir. város Választási Bizottsága a következő hirdetményt bocsátotta ki: Az 1925. évi XXVI. t.-c. 63. §-a alapján közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város választókerületé-

ben a törvényesen ajánlott országgyűlési képviselőjelöltek és pótképviselőjelöltek lajstroma és pártállása a sorshuzás szerint meghatározott sorrendben a következő:

Szociáldemokrata párt: Függetlenségi polgári balpárt: Egységes párt:

Képviselőjelöltek és pótképviselőjelöltek:	Képviselőjelöltek és pótképviselőjelöltek:	Képviselőjelöltek és pótképviselőjelöltek:
Dr. Györki Imre	Dr. Hegymegi Kiss Pál	Gróf Bethlen István
Kéthly Anna	Dr. Polónyi Dezső	Dr. Ruffy Varga Kálmán
Labancz András	Zelinger Ede	Dr. Radó Rezső
Dr. Sonnenwirth Lajos	Sarkadi István	Benedek Sándor
Mázló József	Lukács Jenő	Bessenyei Gyula
Kállai Sándor	Bélték Lajos	vitéz Dr. Dávid Géza

A szavazásnál annak a lajstromnak felébe kell tenni a X-et, melyre a szavazó szavazni kíván.

Közgazdasági politikát!

Írta: Pisszer János
Építőmester, keresk. és iparkamarai tag*

A kapitalisztikus termelési és társadalmi rendnek a kommuniztikussal való megütközése szinte elkerülhetetlennek látszik, ha arra gondolunk, hogy az előcsatározások már megkezdődtek és az orosz dumpingban nyertek eddig kifejezést.

E két termelési rend csak úgy tud magának híveket szerezni és ez uton esetleg uralomra jutni, ha akár az egyik, akár a másik, önmagát szimpatikussá tudja tenni az emberiség előtt. A megromlott gazdasági viszonyok elkeseredettekké tették az embereket. — Várja mindenki a jobb jövőt, amikor nem a gondok, a munkátlanlanság, a kenyértelenség, a keresethiány és mindaz, ami ezekkel összefügg, foglalkoztatja az embereket, hanem, amikor az emberek földi létét azok, akiknek ez irányító hatalmuknál fogva módjukban áll, megjavítják, bajoktól, szenvedésektől mentessé teszik.

Szinte előrelátható, hogy az a termelő és társadalmi rend győzi le a másikat, amely az emberi életet elviselhetőbbé, jobbá tudja tenni. Mindkét rend igyekszik hatalomra, uralomra jutni, illetve a kapitalisztikus termelés igyekszik uralmát megtartani.

Kétségtelen, hogy a kapitalisztikus rend olyan évezredekre visszamenő multra tekinthet vissza, amely fejlődését, de sőt még letelkezését is, az emberi természetből nyerte és így az emberiség gondolkodásával szervesen összefügg, attól el nem választható. Mi legalább, akik ebben a rendben élünk és a másikkal áldatlan voltából izelítőt nyertünk már, a tőkés termelőrendnek és az ezen fejlődött társadalomnak vagyunk hívei. Ezt a rendet igyekszünk azzá tenni, amiről most időlegesen lecsusztott, amely mellett az emberi meglegedettség, a népjólét arra a fökra emelhető, hogy az emberek ne vágyjanak más életmegnyilvánulások felé, mint amelyben vannak, de amelyvel ma meglegedve nincsenek.

Csonkamagyarország lakossága a legjobban érzi a nyugati kapitalisták kisiklását, tehát azt, aminek lennie nem szabad, mert az csak az elégedetlenségnek lehet melegágya.

Eppen ezért nekünk kell leginkább azon munkálnunk, hogy megváltozzék a mai ferde helyzet, amit másként, mint racionális közgazdasági politikával, elérni nem sikerül. Tehát a közgazdaságnak a legfőbb sorsdöntő fórum előtt mindig ott kell lebegnie a szemek előtt, a parlamentben állandóan napirenden kell lennie. A beteg közgazdasági életnek

*Ha gondja van, elfelejti,
Ha nincs semmi baja, megneveteti*

A b ü b á j o s

UFERINI és TÁRSULATA

*Világhírű illuzionisták és bűvészek
szenzációs vendégszínházja!
Katonazene kíséret. Olcsó helyárah.*

Péntekről a

VIKSZINHÁZBAN

A világ összes nagyvárosa hetekig beszél csodálatos és megfejthetetlen művészetükről

éppen úgy állandóan ütőerén kell tartania a kezét a magyar parlamentnek, amint az orvos is teszi.

Amde racionális gazdasági politikát a legjobban azok tudnak lefolytatni, akik maguk is a gazdasági életben töltik munkaidőjüket, a gazdasági élet funkcionáriusaival állandóan érintkeznek, az azok részéről megnyilvánuló kívánságokat és panaszokat is nemcsak meghallgatják, hanem azok orvoslásán is fáradoznak, tehát a panaszokat maguk is átérzik.

Ezek között a gyakorlati közgazdák között foglal helyet dr. Radó Rezső kir. tan. kereskedelmi és iparkamarai főtitkár, aki nemcsak annak a két foglalkozási ágának, hanem általában a csonkamagyar egész gazdasági életnek is munkása, aki a maga széles széles látókörével, folytonos figyelmével a gazdasági életnek, egyike azoknak, akikre a magyar parlamentnek nagy szüksége van, hogy gróf Bethlen István kormányelnök elgondolásának szellemében, a magyar gazdasági élet számára sok hasznosat teremljen és mint országgyűlési képviselő, a csonkamagyar élet megkönnyítésén fáradozzék. Mert ma gyakorlati közgazdákra van szükség.

Elmult az ideje annak, hogy közjogi vitákkal és pepesésekkel töltse a magyar parlament az idejét. Erre nincs is semmi szükség. Most az alkotó munka ideje van és végső ideje annak, hogy a gazdasági nyomorúságnak véget vessünk. Ez pedig csak úgy lehetséges, ha a megfelelő helyre megfelelő embert állítunk. Ilyen megfelelő ember dr. Radó Rezső, akinek számára, a munkakifejtésére a legmegfelelőbb terület a törvényhozás területe.

Dr. Radó Rezső kir. tan. már régen bebizonyította, hogy a kereskedelmi és iparkamarai területeken túl is, sok teendő elvégzésére alkalmas és egyike azoknak a keveseknek, akiktől az ország gazdasági élete még soat vár. Sokat vár azért, mert alapos szakismerettel rendelkezik, tudása kiterjedt, szorgalmas munkás, megtöltönten cselekszik, éppen ezért intézkedéseivel mindig csak a jót és a helyeset munkálta.

Amikor Debrecen városának képviselőjére vállalkozni hajlandó, ezt nemcsak a debreceni ipa-

rosoknak és kereskedőknek, hanem a többi kerület és más foglalkozású lakosainak is örömmel kell vennie, hogy abból a nem mindig rózsákat termő munkából, amely a megromlott gazdasági életet kívánja új erőre emelni, dr. Radó Rezső is kivenni óhajlja a részes részt.

Az új törvényhozás előtt nagy és sok kemény feladat vár megoldásra. Az új ciklusban sor kerül a revizóra is, amely szemmeláthatólag már nem várható tovább magára. A revízióval összefüggő gazdasági vonatkozású kérdések, mert hiszen a megcsontított gazdasági természetű bajok forrása. A revízióval összefüggőleg, de attól függetlenül is, a gazdasági kérdések egész légiója kiált már rendezésért, megoldásért, amelyek nem halaszthatók. Ezeknek a helyes rendezése csak-

is az abban járatosak feladata lehet, mint aminő dr. Radó Rezső is.

Mi, akik a Nyírségen élünk és dr. Radó Rezsőt már több évtizede ismerjük, tudjuk, hogy jól választana Debrecen, ha őt küldené a törvényhozásba, mert nagy munkabírása, akaratereje, széleskörű tudása révén a parlament leghasznosabb és legértékesebb tagjainak egyike lenne. Éppen ezért meggyőződésünk, hogy Debrecen választóközönsége egy akarral áll kibontott zászlója alá és oda küldi dr. Radó Rezsőt, ahol eddig hiányzott, a magyar parlamentbe.

Nyer ezzel az ország és nyer Debrecen városa is, ahol hosszú munkálkodása révén már közismertté és szeretetté vált egyénisége.

Weszprémi Andor meghalt

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A magyar zeneművészet egyik európai hírű reprezentánsa: Weszprémi Andor hegedűművész, a debreceni zenede volt professzora csütörtökön délután fél 1 órakor hosszas szenvedés után meghalt. A megmérhetetlen vezetés, amely édesapját, Weszprémi Zoltán nyugalmazott főispánt és családját érte, nemcsak Debrecen zenei életét, hanem az egyetemes, nagy magyar zenekultúrát is mélységes gyászba borította, mert Weszprémi Andor, ki ragyogó tehetségét a jelenkor legnagyobb pedagógusainak, Hubaynak és Manen Joannak irányítása mellett egy egészen egyedülálló s a kétféle stílust a magyar zsenialitás csodálatosan megharmonizált művészi felfogásában egyesítette, a korabeli hegedűművészek legsúlyosabb és legeredetibb egyéniségei közé tartozott.

A magyar hegedűjátás, mely a klasszikus olasz iskolák előtt már egy-egy Czinka Panna és Bihari művészetében világnívóra teljesedett s mely Joachim Józseftől Vecsey Ferencig ennek a művészetágnak leghatalmasabb képviselőit revelálta, ma Hubay jóvoltából az egész világra reányomta a magyar hegedűstílus karakterét. Hogy ezen a terüle-

ten a debreceniek Weszprémi Andora nem tudott eljutni Vecsey Ferenc és Szigeti hírnevéig, hogy szédületesen ívelő pályafutásán nem vonult be a „virtuoz-márkák” sorába, ez kizárólag csak korai betegségének s ebből eredő visszavonulásának tudható be. Ha élete fiatalágában nem támadta volna meg szervezetét egy alattomosan elharapódzó betegség, Weszprémi Andor ma ott szerepelne azok között az ünneplott művészek között, akiknek neve a világművészet életében — mint Hubayné, vagy Vecsey Ferencé — patinás értéket, márkát is jelentenek. A magyar sors azonban Weszprémi Andort is utólerkte, mint annyi hőst a nemzeti kultúrának. Élete teljében, amikor külföldi körutjainak dicsőségei után átvette pozícióját városi zenedékben, a keresztény-nemzeti gondolat igazáért szállt síkra s ez annyira megviselte a törékeny szervezetet, hogy visszavonult a nyilvános élettől. Az a férfi, aki már egyerekmber korában külföldi viszonylatban is híressé vált, a családi kamaramuzsika meghitt hangulatába menekedett, de ezt is csak rövid ideig élvezhette, mert hat évvel ezelőtt betegeskedni kezdett. Az európai hangverseny-dobogók ünneplott

* Pisszer János nyíregyházi építőmester, Nyíregyháza megyei város egyik vezető iparos, az ipari problémáknak nemcsak gyakorlatilag kiváló ismerője, hanem az elméleti közgazdaságtanban is elsőrangú művelője. Nagy tudású s a közgazdasági kérdések teljes ismeretéről tanuskodó magvas cikkei a nyíregyházi, valamint szaklapokban sűrűn egymásután jelennek meg. Fenti cikke értékes és érdekes bizonyosság mellett, hogy Radó kamarai főtitkárnak a képviselőházba beküldése a Tiszántul iparosságának régi vágya és áhaja.

művésze teljesen visszavonult a világi élettől. Egészségi állapota mindinkább romlott s a leggodosabb gyógykezeléssel, legodasabb ápolással sem lehetett megmenteni a hivatásának. Hétfőn délután fél 1 órakor gyomor-mérgezésben meghalt.

Weszprémy Andor 1891-ben született Debrecenben. Édesapja (Weszprémy Zoltán ny. főispán, édesanyja néhai Csanak Ilona. A nagytehetségű fiú korán kezdett hegedűt tanulni Füredi József vezetésével, majd mint Hubay Jenő egyik legkedveltebb tanítványa zene-művészeti és zenetannár diplomát szerzett. Tanulmányai elvégzése után Berlinbe utazott, ahol huzamosabb időn keresztül Manen Joannak, a világhírű spanyol hegedűművésznek s zeneszerzőnek tanítvánva lett. Itt sajátította el az elegáns stílusú hegedűjátást, amelyet nagyszerű tehetsége bámulatos harmóniába tudott foglalni a Hu-

bay-féle módszerrel. Világhírű spanyol mesterével együtt külföldi s magyarországi pódiumokon, így Debrecenben is több ízben rendezett szonáta-estét. Belgrádtól Párisig minden nagy hangverseny-pódiumon egymásután aratta sikereit, míg a világháború okozta nehézségek miatt szülői házába tért vissza s a debreceni városi zenedének lett első hegedűtanára.

Weszprémy Andor halála a Weszprémy, Sesztina, Csanak, Hodász, Bernáth, Zsedényi, Huzella és Tóth-családokat borította gyászba. Az elhunytban édesapja, Weszprémy Zoltán ny. főispánon kívül ifj. Weszprémy Zoltán földbirtokos testvérét, Hodász István huszárszázados pedig sógorát gyászolja. A temetés pontos idejéről a „Debreceni Ujság—Hajdúföld” legközelebbi számában tájékoztatjuk a közönséget.

Egy debreceni banktisztviselőt és családját súlyos autószerencsétlenség ért Ceglédbercelen

A sebesülteket a budapesti Poliklinikán lápták
(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Csütörtökön délelőtt borzalmas autókatasztrófa híre érkezett Debrecenbe. Az utcákon, kávéházakban, éttermekben másról sem beszéltek, mint a Weichinger-család szerencsétlenségéről. A rádió már a kora délelőtti órákban hírül adta az egész országban, hogy Weichinger Károlyt, a Debreceni Első Takarékpénztár főtisztviselőjét és rokonaiból álló öttagú társaságát a Debrecen—budapesti országúton, nem messze Ceglédberceltől, súlyos autókatasztrófa érte. Az autó valamennyi utasa megsebesült.

Az autókatasztrófa részleteiről a következőkben számol be tudósítónk:

A katasztrófa részletei

Szerdán este véres autószerencsétlenség sebesültjeit szállították be Ceglédbercelről a budapesti Rókus-kórházba, ahonnan a sebesültek egyrésze a Poliklinikára került. Egy magánautó, amelyben hat személy ült, összeütközött egy szénásszekérrel és mind a hat személy megsebesült.

A hattagú társaság szerdán délután háromnegyed kettőkor indult el Debrecenből Weichinger Károlynak, a Debreceni Első Takarékpénztár főtisztviselőjének autóján, amelyet maga a tulajdonos vezetett. Az autón ült még Weichinger Károly öccse: Weichinger Béla, 22 éves huga: Weichinger Böske, édesanyjuk: özv. Békés Lajosné 50 éves magánzó, valamint két rokonuk: a 13 éves Gál Livia és a 7 éves Gál Pista. Valamennyien Budapestre igyekez-

tek, hogy Weichinger Böskeket elkísérjék esküvőjére, amelyen mindannyian részt akartak venni.

Az autó nagy kerülővel Ceglédbercelen keresztül igyekezett Budapestre. Meglehetősen nagy sebességgel robogtak az országúton, amikor Ceglédbercelnél az egyik tanya mellől megrakott szénásszekér fordult ki az útra. Az autó belerobogott a szekérbe, amely pozdorjává törött és az autó utasai eszméletlenül, véresen zuhan-
tak az utastere.

Néhány pillanat múlva a környékbeli gazdák siettek a súlyos sebesültek segítségére, majd a Weichinger-fivérek kérésére telefonon kihívták a kispesti mentőket, akik a katasztrófa sebesültjeit egy tanyai házban részesítették első segélyben.

A mentőorvos megállapította, hogy özv. Békés Lajosné és Weichinger Erzsébet súlyosan megsebesültek, a többiek sérülése könnyebb természetű.

Az első segélynyújtás után valamennyiüket beszállították Budapestre, ahol Weichinger Károly, Weichinger Béla, Gál Livia és Gál István sebeit a Rókus-kórházban kötözték be. Özv. Békés Lajosné és Weichinger Böskeket a Poliklinikára szállították. Az idős uriaszony az állkapcsán és a testének több helyén szenvedett súlyos zúzódásokat, azonkívül több csontja is eltört. Weichinger Böskeket mindeket kulesontja törött el.

A szerencsétlenség körülményeinek tisztázása érdekében a ceglédberceli csendőrség a nyomozást megindította.

67. csapó-u. 67.

Bálint József

asztalos.

Ajánlja saját készítésű butorait.

10 szavas apróhirdetés

2 naplapon 20 fillér Hirdetés feladási helye: Kossuth-utca 2. em.

A jövő héten adja ki a kormány az új gabonarendeleletet

Előrehaladt stádiumba jutottak a magyar-német kereskedelmi tárgyalások

Budapest, június 25.

A tegnapi minisztertanács letárgyalta a gabonarendeleletet, amely a magyar termés értékesítésére teszi meg a szükséges intézkedéseket erre a gazdasági esztendőre. A minisztertanácsról kiadott kommunikéban a gabonarendeletről nem adott a kormány közlelbbi tájékoztatást arra való hivatkozással, hogy mielőtt számszerű vonatkozásokban megtörténne a végleges döntés, bevárják azoknak a kereskedelmi tárgyalásoknak befejezését, melyek ezidőszent meg folyamatban vannak és amelyeknek eredménye döntően befolyásolja a gabonarendelethez történő számszerű megállapításokat.

Külpolitikai és diplomáciai körökben származó értesülések szerint Nickl Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter már hosszabb idő óta folytatja a magyar kormány megbízásából azokat a tárgyalásokat melyek a magyar-német kereskedelmi szerződés megkötésére irányulnak.

A legújabb híradások szerint a németekkel folytatott tárgyalások meglehetősen előrehaladtak, úgyhogy rövidesen döntő stádiumba kerülnek. Nem lehetetlen, hogy néhány nap múlva elvi megállapodás jön létre Magyarország és Németország között és természetesen ez a meg-
egyezés is lényegesen befolyásolja

maid a gabonarendeleletet.

A német tárgyalásokkal egyidőben folynak a megbeszélések Magyarország és Csehszlovákia delegátusai között is. Nickl Alfréd ugyanis berlini tárgyalásait az elmúlt napokban rövid időre félbeszakította. Genfben ment ahol Friedmann Ernővel, Csehszlovákia gazdasági delegációjának vezetőjével fog tanácskozni.

Nickl Alfréd Genfből visszamegy Berlinbe és ott a németekkel tovább folytatja a tárgyalásokat.

A csehszlovák köztársasággal még nem a megkötendő kereskedelmi szerződés érdemi részéről folynak a megbeszélések, csupán elvi megegyezésre akartak jutni a tárgyalások miként való továbbvittele szempontjából.

Mindkét állammal való tárgyalás eredményét várja a magyar kormány.

Ennek megfelelően a jövő héten valószínűleg szerdán vagy csütörtökön fogja kiadni a kormány a gabonarendeleletet.

A rendelet általában a múlt évi keretek között mozog, a számbeli megállapítások szempontjából azonban lényeges eltérések vannak. A boletta kérdés szabályozása is megtörténik. Egyáltalában nincs még végleges megállapodás abban a tekintetben, hogy hat pengőre felemelik-e a hirteltát vagy sem.

Felakasztotta magát a Kossuth-utcai temetőben egy 13 éves inasgyerek,

mert megdorgálta a gazdája

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Végzetlenül elszomorító és lélektanilag alig érthető gyermektragédia játszódott le tegnap délután a Kossuth utcai temetőben. Szinte hihetetlenül hangzik, hogy egy 13 esztendő kis inasfiú, akit valamiért megdorgált a gazdája, pillanatszerűen elkeseredésében eldobta magát az életet. Önként felvetődik az a kérdés, hogy ki, vagy kik és hol hibázták el az inasfiút és a többi halálba menekült gyermek nevelését. Hol van az az erkölcsi alap, amelyre még a közel múlt generációnak az életről is felépítették? Hisz van a gyermekekkel együtt járó életigenlés, az az optimista önbizalom, amely a legfantasztikusabb lehetőségek előtt sem ismert akadályt. Hol vannak a régi gyermekek tengerész kapitány, Börnarinya, Bóka, Vadöölő ámai, amelyek a régi inasfiúk és diákok korában célt jelentettek. — Ezekre a kérdésekre egyik gyermektragédia körülményei sem adnak választ. Szomorúan látjuk, hogy a mai gyermekeket az a határtalanul könnyelmű és dacos gesztus jellemzi a legjobban, amely lemondást jelent és amellyel az utóbbi időben oly sokan eldobták maguktól az életet. Ezzel a gesztussal indult el tegnap délután 2 órakor Horváth Ferenc és Horváth Sándor Csapó utcai lakatosok és vilánszerelők 13 esztendő kis inasa is, hogy soha többet vissza ne térjen a munkapad mellé és szüleinek Akácska utca 15. számú házában lévő lakására.

A szerencsétlen gyermek valami szabálytalanságot követett el és ezért gazdái megdorgálták. Horváth Ferenc és Horváth Sándor ezzel a maguk részéről napirendre is tértek a jelentéktelen dovo felelt. Eszük ágában sem volt komolyabb megtorlásra gondolni. Ezt maga a kis inasfiú is észrevehette volna, hisz gazdái

rögtön azután, hogy megdorgálták, elküldték az egyik szegéd után, hogy segítsen neki. Ez már magában véve is annyit jelenthetett volna ő előtte is, hogy sem elbocsátani nem fogják, sem pedig más büntető szankciót nem alkalmaznak vele szemben. A 13 esztendő gyermekember azonban csak a vélt sárelmére gondolt és hogy bosszút álljon a gazdáján, esetleg a szülein, elpusztította — önmagát. A műhelyből kiment a Kossuth utcai temetőbe, ahol egy fejjára felakasztotta magát. Az öngyilkosságot egy sirlátogató fedezte fel, aki a kisfiú tragédiájáról azonnal jelentést tett a rendőrségnek. A központi ügyveletről Elek Ferenc fogalmazó és dr. Mayer Elek tisztiorvos mentek ki a helyszínre, ahol azonban csak annyit dolgoztak ki, hogy a belállott halált megállapították.

A 13 esztendő kis inasfiú délután 3—4 óra között követhette el végetes tette, amit csak 5 óra táiban fedezett fel egy sirlátogató, aki rögtön levágta és első segélyben akarta részesíteni. Fáradozása azonban hiába való volt.

A gyermek szüleit azonnal értesítették, akik megrendülve és tanácsatlannal álltak meg minden reményességük kihűlt teteme előtt. Jó, szorgalmas és kötelességtudó volt a gyermek, szülei, akik maguk is a legnagyobb becsülésnek örvendtek, a legnagyobb szeretettel és gondoskossággal nevelték fel. Semmiiben nem szenvedett hiányt... És mégis... Vajon miért tette? Ki tud megfeleni erre? Lehet, hogy nem is benne, hanem a korszellemben van a hiba. A levegőben lehet valami, ami ma már a gyermekek kezébe is fegyvert ad, hogy vérezenek magukkal. Lehet...

Az öngyilkos gyermek holttestét ki szállították a bonctani intézetbe, ahol ma felboncolják.

Rém- és álhírekkel izgatják Szováti lakosságát az októbrista kortesek

Kortés trükkökkel rendezték meg a szováti templomjelenetét

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Az ellenzék sajtója napok óta hangzatos rém mesékkel van tele és hazug beállításokban kolportálja a hajduszováti eset híreit. Azt állítják, hogy az elmúlt vasárnapon Szováton a templomban se cuedték be Juhász Nagy Sándor októbrista jelöltet és Budapesttől Debrecenig borzalmas csendőrfaltörések és erőszakoskodások híreit költik, azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy már jó előre magyarázatot adjanak Juhász Nagy Sándor így is, úgy is bekövetkező bukására.

Miután azonban ezek a baloldali sajtóban napvilágot látott cikkek már az első pillanatra hihetetlennek látszottak, munkatársunk gondosan utánajárt a szováti eseményeknek és a következőkben ismerteti a való tényállást.

A szováti eset kortésrendezésben

Juhász Nagy Sándor kortesei már az elmúlt szombaton este megjelentek Hajduszováton és és élükön Siposs Imre debreceni lelkésszel elterjesztették azt a hírt, hogy vasárnap reggel negyven pappal Hajduszovátra jön dr. Baltazar Dezső ref. püspök és prédikálni fog a templomban s ugyanakkor Szovátra érkezik Juhász Nagy Sándor is.

Baltazar Dezső püspök érkezésének hírére még az éjszaka folyamán biciklis küldöncökkel terjesztette a Juhász-párt s így nem csodálatos, hogy ha reggel nagy tömegekben vonult a nép a református templom elé. A Juhász Nagy Sándor kortesei, akik persze előre tudták, hogy a püspök nem jön s azt hitték, hogy ezt más is tudja, biztonság okáért felvonultatták a cigánysor lakcít is, hogy legyen „tömeg” Juhász Nagy Sándor fogadtatására. Szováton ugyanis a cigánysor azt a szerepet tölti be, mint a színházban a statisztéria. Mindenre felhasználható, bár egyetlen cigánynak sincs szavazati joga.

A kiprovokált és meg nem történt templomjelenet

A püspök érkezése természetesen elmaradt, azonban fél 10 órakor egy debreceni taxin megérkezett Juhász Nagy Sándor, akinek az automobilja a csendőr intézésére nem állt meg, hanem vígan tovább hajtatott a község házára. Juhász Nagy Sándor itt kiszállt az autóból és bement a község háza épületébe, ahol a másodjegyzővel találkozott össze.

A másodjegyzőt erre a legnagyobb meglepetés érte, mert Juhász Nagy Sándor arra kért tőle engedelmet, hogy bemehessen a templomba. A másodjegyző természetesen arra azt válaszolta, hogy erre nem kell engedelmet kérni, mert az Isten háza mindenki előtt nyitva van.

Juhász Nagy Sándor azonban mindenáron azt akarta kiero-

kolni, hogy eltírták a templomba menéstől.

Ez be is következett, mert megérkezett a csendőrtiszthelyettes, akitől Juhász Nagy Sándor újból engedelmet kért, hogy a templomba mehessen.

A szándék nyilvánvaló volt. Azt akarta elérni, hogy ne engedjék be a templomba a csendőrtiszthelyettes, akinek hosszú praxisa alatt soha sem fordult elő, hogy engedélyt kértek volna tőle templomba menésre, látta, hogy e kérelem mögött valami rossz szándék lappang s ezért ezt felelte:

Kérem, nagyságos uram, Debrecenben annyi templom van, amennyit akar. Aki templomba akar menni, annak különben sem kell engedélyt kérni. Miután azonban a nép között már is izgatott a hangulat, felkérem, hogy hagyja el a községet, mert ha valami zavar keletkezik, akkor nekem utasításaim szerint fegyvert kell használni.

— A népet bántani! — kiáltott fel széles pózzal Juhász Nagy Sándor. Akkor itt vagyok én, szurja ide a szuronyt!

Közben félszemmel a főkorteseit nézte, hogy náluk milyen hatást ért el ez a színjáték.

A csendőrmester erre így felelt:

— Azt nem! A jelölt ur testi épségére mi vigyázunk!

Ennyi volt a híres szováti incidens, amely miatt olyan nagy zajt csap a liberális ellenzéki sajtó. Juhász Nagy Sándornak egy haja szála sem görbült meg és ha mesterségesen nem erőszakolja ki a történeteket és szándékosan nem kelt gyanút maga ellen, amikor megérkezett azonnal be mehetett volna a templomba.

Rém- és álhírekkel terjeszt a baloldal

Az Istenháza egyébként Baltazar Dezső püspök helyett Gábor András helybeli lelkész beszélt Jeremiásról, akit mindig elnyomott a felsőbbség és beszédeben ilyenformán szépen belekeverte az Istenháza nem illő politikát is.

Másnap persze a kortesek gondoskodtak róla, hogy felfújják az esetet. Gábor András lelkész megtámadta a csendőrtiszthelyettes, hogy véres választások lesznek, ha így folytatják a dolgokat. Más oldalról azt ígérgette, hogy Rothermere lord személyesen érdeklődik a választás iránt és angol újságírókat hoz Szovátra. Ezt a naiv mesét persze értelmes ember nem hitte el. Hirdetik azt is, hogy dr. Baltazar Dezső püspök a választás napján negyven felszentelt pappal érkezik a kerületbe, hogy Juhász Nagy Sándort támogassa, illetőleg, hogy a „terror” ellenőrizze. Persze ez annál kevésbé igaz, mert a püspök épp a hajduszováti panaszkodó „küldöttségnek” jelentette ki, hogy ő Bethlen politikájának híve. Hajduszováton és a szo-

boszlói kerületben nem volt, nincs és nem is lesz terror, legfeljebb az ellenzék részéről van és pedig igen nagy mértékben, mert hiszen uton-utfélen híresztelik az ellenzék kortesei, hogy aki nem szavaz Juhász Nagy Sándorra, annak felgyújtják a házát,

vagy választás után agyonverik. A hajduszoboszlói kerületben tehát az ellenzéki terrorral szemben van szükség védelemre és a választópolgárság el is várja, hogy a hatóságok ezt a védelmet választás előtt és választás után megadják részére.

Fürst Károly debreceni erdőmérnök találmánya,

amely új lehetőségek elé állítja a zenevilágot

Világexport cikk, amely az egyik Széchenyi-utcai hónapos szobából indul el hódító útjára

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

A magyar tudás, leleményesség és élniakarás liszteletremélő megnyilvánulására szolgáltatott példát Fürst Károly, a debreceni erdőgazgatósághoz beosztott erdőmérnök, aki hosszú kísérletek után olyan találmánnyal lepte meg a kulturvilágot, amely rövid időn belül egyik legjelentősebb kivitelű cikkünk lesz nemcsak az európai országokba, hanem az egész földkerekségre.

A kottaforgató gép

Fürst Károly erdőmérnök Kováts Lajos budapesti műszerész társulva leleményes kottaforgató készüléket szerkesztett és ezzel olyan felbecsülhetetlen gépezettel ajándékozta meg a zenevilágot, amelynek hiányát eddig nagyon is megéreztek. Minden zeneértő tudja, hogy a lejátszott kottalapnak kézzel való átforgatása néha milyen kínos incidensekre ad okot. Az a szükségszerű szünet, amely a zene folytonosságát a kottalap átforgatásával megszakítja, nem egy komoly hangversenyt tett tönkre. Megtörtént, hogy a kottalapnak elhibázott átforgatása egy világhírű művészünket annyira indulatba hozta, hogy képtelen volt tovább játszani és hangversenye kudarcba fullt. De eltekintve az ilyen kellemetlen incidensektől, a kottának kézzel való forgatása szükségszerűen mindig erre a kritikus momentumra irányítja a játszó figyelmét, mert állandóan arra kell törekednie, hogy a kottalap átforgatása mindig a kellő időben, a játék lehető legkevesebb megszakításával, biztos kézzel és villámgyorsan történjen. Az erre való ügyelés mindig a játék rovására megy. Mindezen felül a kottalapnak kézzel való forgatása hamarosan tönkre teszi a drága kottát. A lapok beszakadnak, bepíszkólnak, nem szólva arról, hogy a lapozásnak ez a módja higiéniai szempontból is kifogás alá esik.

Az egész orkeszterben a karmester lapoz

Ezeket a hátrányokat küszöbölték ki Fürst Károly és Kováts Lajos, amikor megszerkesztették a magyar és német szabadalommal védett automatikus kottalapozó készülékeket. A debreceni zeneiskola igazgatója, valamint a budapesti zeneakadémia tanári kara előtt bemutatott és a legutóbbi árumintavásáron is kiállított elemes kis készülék valóban meglepő precizitással működik. Egyetlen gyenge lábnyomás elég ahhoz, hogy a kottalapot villámgyorsan

előre vagy hátra átforgassa. Működése a szakértők szerint feltétlenül megbízható, kihagyásoktól nem kell tartani. A készülék bármely kottatartóra, zongorára vagy más hangszerre felszerelhető. A készülék zenekari típusa még arra is módot ad, hogy a kottaforgatást a zenészek számára való tekintet nélkül maga a karmester lássa el.

Kifogástalan a készülék

A találmány technikai kivétel és érték szempontjából kifogástalan. Ugyanekkor elmondhatjuk azt is, hogy nemzetgazdasági tekintetben is igen nagyjelentőségű. A magyar zenevilág első szaktekintélyei szerint a készülék elsőrendű világgiaici cikk, mert a gépezetet minden komoly zenész feltétlenül be fogja szerezni.

Fürst Károlynak és Kováts Lajosnak az a tervük, hogy Budapestben, esetleg Debrecenben gyárat alapítsanak a készülék gyártására. Elsősorban a magyar munkaviszonyokon és közgazdasági életben akarnak segíteni a maguk tehetsége szerint és ez lebegett előttük akkor is, amikor a találmány megvételére vonatkozó két komoly külföldi ajánlatot visszautasították.

A készülék nagybani gyártására még a nyár folyamán berendezkednek, hogy találmányukkal az őszi lipcei és bécsi vásárra már kimehessenek és az egész világ előtt megmutathassák a magyar tudás és szorgalom mindent lebíró erejét.

Elégették 350,000 zsák kávé

Rio de Janeiro, június 25.

Santosban tegnapa 350,000 zsák gyengébb minőségű kávé petroleummal öntöttek le s meggyújtották. A zsákok égése öt óra hosszat tartott és az egész város csipős. sűrű füstbe borult. Santos város lakossága már előzőleg tiltakozott a kávéfeleslegék elégetése ellen. A város lakossága azt kívánja, hogy a felesleges kávé ne égessen el, hanem dobják a tengerbe.

Lakása ? kiadó

Egyszer kell csupán a napilapban meghirdetni, 10 szó 30 fillér. Hirdetés feladás helye: Kossuth-u. 3., I. em.

Otromba rágalomokkal korteskedik P. Abrahám Dezső Karcagon

Dr Kiss Ernő v. főrendiházi tag leleplezte az októbrista vezér forradalmi múltját

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
A debreceni polgári baloldali házi laposkáiában a függetlenségi párt ma három soros üzenetet küld Karcagra, — ahol különben a Polgár című sajtóterméket senki sem olvassa, — és melegen ajánlja a karcagiaknak P. Abrahám Dezső megválasztását. „A karcagi kerület megtisztelti önmagát, ha régi képviselőjét megválasztja” — írják P. Abrahám érdekében.

Hogyan ez a megtisztelés milyen értékű lenne, arról igen érdekes adatok hangzottak el P. Abrahám Dezső ellenfelének, vitéz Kenyeres Jánosnak programbeszédén, ahol dr. Kiss Ernő főrendiházi tag, egységspárti elnök rendkívül súlyos állításokat hozott fel P. Abrahámmal szemben. P. Abrahám ugyanis előzőleg egy röpiratot adott ki, amelyben azt állította, hogy a kommunizmus leszerelése az ő érdeme volt.

Kiss Ernő dr. viszont a következőképpen cáfolta meg P. Abrahám meseit.

P. Abrahám forradalmi szereplése

Midőn jelenlegi külügyminiszterünk Károlyi Gyula gróf és az akkor Aradra csoportosult politikai és hadseregheli előkelőségek a konzervatív előmunkásai lettek, ez a csoport kormányt alakított és annak elnökévé gróf Károlyi Gyulát kérte fel. Később a csoport Szegedre tette át székhelyét s ott folytatta a szervezés munkáját. Itt tartózkodott akkor P. Abrahám Dezső is, ki látva gróf Károlyi Gyula és társai politikai eredményeit, amelyek a nemzeti erők egyesítését célozták, összekötést keresett a Szegeden székelő

francia vezető tisztekkel s azok előtt gróf Károlyi Gyula által kezdeményezett s a nemzet talpraállításának lehetővé tételét célzó működését germanofil törekvésnek minősítette s egyszersmind őt magát úgy tüntette fel, mint a a pacifizmus hívét és gróf Károlyi Mihály és hívei legbensőbb bizalmasát és mint igazi antant barátot s felkérte őket, hogy egy ilyen irányú kormányalakításban támogassák őt. Így jött létre idegen hatalom segítségével az ő törvényellenes miniszterelnöksége és ennek lett a következménye, hogy az igazi ellenforradalmi kormányt a nemzeti hadsereg szervezőjével együtt Szegedről menekülnie kellett, mert P. Abrahám Dezső az a'akuló nemzeti hadsereget antant szempontból megbizhatatlannak tüntette fel, ellenben a vörös hadsereg tagjait olyanoknak, mint akik megtévelyedtek ugyan, de majd jó utra térnek, mert hiszen ezek is a pacifizmus hívei. A nemzeti harvainak menekülnie kellett, ott maradt ő társával a minden tűzönvizen át hűséges antant barát.

Felháborító témadás Apponyi ellen

Nem érdektelen felemlíteni, hogy P. Abrahám Dezső legújában már a nemzet nagy fiát, Apponyi Albertet is gyalázza s egyik Karcagon kibocsátott röpiratában ezeket mondja:

„Ugy látszik, van itt pénz! Kell itt néznie lenni! Hiszen pl. Apponyi Albert gróf 250.000 P-öt kapott. Ha valami eredményt tudott volna elérni az ország javára, talán meg is érdemelné.”

Ez az alantas, gyűlölködő hang mindenütt a legnagyobb felháborítást váltotta ki.

Moszkva felé repül két amerikai pilóta

Még ma Irkutzkban akarnak lenni

Berlin, június 25.
Willv Post és Harry Gaty amerikai repülők beváltották a rooseveltföldi startkor tegnapelőtt hainában tett ígéretüket és este berlinbe érkeztek. Utközben az a kellemetlenség érte őket, hogy Hannover táján megrepedt egy benzineső, tehát le kellett szállni és a kijárat sok időbe került, azután meg ki kellett egészíteni az üzemanyagot.

Igy történt, hogy kora délután hetet este 8 óra 38 perckor érkezett a két amerikai pilóta Tempelhofba, ahol már déltől fogva izgatottan várták őket. Nagyon ki voltak merülve s már féltiz órákor lefeküdtek, miután jelkére kötötték a vendéglátó házigazdának, hogy hajnali négy órákor költesse fel őket, mert nanke'tekör akarnak startolni Moszkva felé.

Felgyűlölték, néhány perc alatt fel is öltöztek, hogy kimenjenek a hangárba és ellenőrizzék az új készülődéseket.

**Keltetőgépek
műanyag
Bészler Lajosnál
a Csonkatorony mellett**

Reggel 7 órákor Post és Gaty elbucszott a tempelhofi repülőtér parancsnokától és a műszaki emberektől. Nekiindították a motort, azután beszálltak a géphez. Post ült a kormány mellé, társa pedig a hátsó ülésen helyezkedett el, a megfigyelő helyre, a Marconi-gép mellett.

— Még ma Moszkvába akarnak lenni és ha minden jól megy, akkor Irkutzkig is el fogunk ma jutni! — ezekkel a szavakkal bucsuzott Post tempelhofi repülőtér parancsnokától 7 óra 38 perckor.

A terv az, hogy Moszkváig leszállás nélkül repülnek, ha csak olyan balcsot nem jön közbe, mint Hannovernél. A start simán ment és néhány perc alatt a hófehér gép eltűnt a nézők szeme elől.

Anglia alsóháza elfogadta a földadójavaslatot

London, június 25.

A földadójavaslat egyes intézkedéseire vonatkozó liberális módosítást, amely a múlt héten majdnem kormányválságra vezetett, a kormány tagjai, elsősorban Snowden által átdolgozott formájában tegnap az alsóház elé terjesztették. A ház a módosított szakaszokat elfogadta és ezzel a földadójavaslat részletes vitája végét is érte.

Gróf Bethlen György deklarációja az oláh parlamentben

Bukarest, június 25.

A képviselőház ma délutáni ülésében megkezdte a felirati vitát, amelynek során Bethlen György gróf, a magyarpárti elnöke pártja nevében a következő nyilatkozatot olvasta fel:

A magas királyi leirat ezuttal először tett említést arról, hogy Romániát több nép alkotja. Továbbá első ízben tüzi ki célul és feladatát a kisebbségi kérdés megoldását, Remélni szeretnénk, hogy e jelentőségteljes megnyilatkozás mindnyájunkra néz-

ve egyformán üdvös, gyakorlati követelményeinken is mielőbb érvényesülni fognak. Fenntartom nártom számára az egyes kérdésekhez azok tárgyalási rendjén való hozzászólást. Emelett kijelentem, hogy teljesen átérzem Ófelsége fent említett szándékait, de mint népem választott képviselője, felajánlom a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem rendkívül súlyos helyzetének enyhítésére a már elbirhatatlan közterhek leszállítására alkalmas rendszabályok megalkotásánál való közreműködésemet.

Amerikai gyermekek küldöttsége Európába a világbéke érdekében

London, június 25.

Tizenkét amerikai gyerek, öt fiú és hét leány érkezett most Angliába. A gyerekeket, akik 14 és 18 év között vannak, az amerikai gyermekszövetség küldte

követségbe az angol és francia gyerekekhez, hogy a világbéke ügyét propagálják. A gyerekeket nagy ünnepekkel fogadják Angliában, ahonnan néhány nap múlva Franciaországba mennek.

Halálraégett egy bukaresti mozi operatőrje és segédje

Bukarest, június 25.

Egy galaci moziban tűz támadt. A vetítógépben lévő film pergetés közben kigyulladt, mire a rendőr kirántotta az égő filmkeresetet, amely azonban egy pillanattal a lámpa alá esett. Néhány pillanat alatt lángban állott a gépterem, amelyből az operatőr segédje lángoló ruhában segítséget kiáltozva, rohant a nézőtérre. A nézőtér nagy pánik támadt, amelynek csak a rövid idő

alatt a helyszínen termelt tűzoltók vetettek véget.

Amikor a tüzet eloltották, a gépterem villanykapcsolója mellett szénné égve találták meg azt, akinek keze a villanykapcsoló fogantyuján nyugodott, amelyet még utolsó pillanatban ki akart kapcsolni. Az operatőr segédjét haldokolva találták meg a nézőtér padsorai között. Több sebesülés nem történt.

Vadászfegyverrel agyonlőtte öccsét egy tízéves fiú

Páris, június 25.

A lapok Toulouseből jelentik, hogy egy tízéves fiú agyonlőtte hatéves testvéröccsét. A hatéves gyermeket néhány nappal ezelőtt apja holtan találta házában a kapujában. A kisfiút gyönlötték s a gyölvő teljesen szétrombolta arcát. Először azt hitték, hogy a gyermeket bottal agyonverték. A meggyilkolt kisfiú tízéves bátyja azt állította, hogy az öreg szomszédoszonny gyilkolta meg a gyermeket. A nyolcvanéves öregszomszony, aki a családdal rossz viszonyban állott, erélyesen tagadta a bűncselekmény elkövetését. A csend-

őrség erre ismét elővette a meggyilkolt bátyját, aki hosszas vallatás után beismerte, hogy atyja vadászfegyverrel ő lőtte agyon kisöccsét.

A fegyver játék közben sült el — mondotta — és a fiú arcába hatott. Félelmében halott öccsét az ágyra akarta fektetni, közben azonban házaérkezett apja és nagy ijedségében találta ki a mesét, hogy a 80 éves szomszédoszonny gyilkolta meg kisöccsét. A tízéves gyilkos szüleinek összesen tizenhárom gyermeke volt, ő volt közöttük a legidősebbik. A gyermekek között ugyanis három ikertestvérpár van.

Átrepülte az óceánt két dán pilóta

Krefeld, június 25.

A krefeldi repülőtérrel jelentik, hogy ma délután félhatkor a dán óceánrepülő leszálltak. A pilóták, akik tegnap este félnyolckor indultak el Nyevorból, néhány perc múlva tovább szálltak Kopenhága felé.

Gyógyíthatatlan elmebeteg a pesti zsinagóga merénylője

Budapest, június 25.

A Dohány utcai zsinagógában történt véres merénylet másik áldozatát, Taublie Náthán néhány nappal ezelőtt temették el. A merénylő, Zatlóka Emil mérnök ellen, mint ismeretes, azóta is folyik a büntügyi eljárás. A különös életű merénylőről már évekkor ezelőtt egy ízben meg-

állapították, hogy beszámíthatatlan és zvanus magaviselete miatt a vizsgálobíró is elrendelte, hogy Minich Károly és Németh Ödön egyetem tanárok, törvényszéki elmeorvos szakértők vizsgálják meg Zatlóka elmeállapotát. Zatlóka előbb a Lipótmezőre szállították, azután a rabkórházban tartották megfigyelés alatt és most készült az orvosszakértők szakvéleménye, amely szerint Zatlóka Emil köz- és önvészélyes, gyógyíthatatlan elmebeteg. Ezek után az ügy iratai a kir. ügyészséghez kerülnek, ahol a közel jövőben meghozzák a döntést, mely nyilván az lesz, hogy az elmeorvosszakértők véleménye alapján Zatlókaival, mint beszámíthatatlan elmebeteggel szemben megszűnik a büntvádi eljárás és gondoskodnak zárt intézetben való elhelyezéséről.

UJ TRÓNKÖVETÉLO A MAGYAR LÁTHATÁRON
Habsburg Károly Rudolf, a mayerlingi
tragédia áldozatának fia bejelentette
a debrecenieknek, hogy legközelebb
meglátogatja magyar „hiveit“

A mayerlingi tragédia eredeti beállítása történelem hamisítás — mondja a trónkövetelő — Rudolf trónörökös már nős volt, a mikor egybekelt Stefánia hercegnővel — Ausztriában megalakult a „K. R. Bund“

Kedden délután különös tartalmu leveleket kézbesített ki a debreceni posta. Az emberek, akiket a levélírók „megtiszteltek“, csodálkozva vették a kezükbe a borítékból kihulló képeslapot, mely a tragikus sorsra jutott Erzsébet királyné és Rudolf trónörökös képmását ábrázolja a következő magyar felirással:

*Edesanyámat és engemet
 megyilkolták.*

*Csak a ki eljelejték — halott!
 Hadd eljünk tovább*
KAROLY RUDOLF

törvényes fiam egyenes utódjaimban, a kik az én első titkos, Dr. Marschall püspök által szentesített házassagomból származnak. Régi legitimisták egyesüljétek, alapítsatok osztályokat!

K. R. egyesület.

A helyesirás hibáktól hemzsegő, értelmetlen szöveg mögött szenzációs akció húzódik meg. — Arról van szó, hogy Rudolf trónörökös morganatikus házasságából származó legidősebb fia: Habsburg Károly Rudolf számára a magyar trónt megszerezze. Ausztriában ezzel a céllal alakult meg a Karl Rudolf Bund, amelynek vezetősége volt monarchista területét elárasszja különféle felhívásokkal a legitimistákat Károly Rudolf támogatására szólítja fel.

A képeslap német szövege pontosan körüírja a mozgalom célját és olyan titkokról rántja le a leplet, amely évtizedek óta foglalkoztatja a volt osztrák-magyar monarchia lakosságát. A lapot aláíró Österreichische Karl Rudolf Bund Komitee a mayerlingi tragédia eredeti beállítását történelemhamisításnak mondja és azt állítja, hogy Rudolf trónörökös már nős volt, amikor egybekelt Stefánia hercegnővel.

A lap szövegét magyar fordításban az alábbiakban közöljük:

Magyarok!

Szervezdjétek Károly Rudolf mellett. Az ő akcióját számottevő és nagyteknintélyű külföldiek támogatása kíséri. Ne engedjétek megteveszteni magatokat az ő ellenségeitől és rágalmozóitól. Hatóságilag megerősített bizonyítékai vannak arra vonatkozólag, hogy az ellentmondásokban gazdag mayerlingi dráma beállítását történelemhamisítás.

Alberti birodalmi gróf (gróf Lonyay sógora) Károly Rudolf támogatója és szószólója annak idején intervenciós korszakában az első (titokban megkötött) házasságot nem érvénytelenítették. Károly Rudolfot idevonatkozólag az idősebb jogai illetik meg. Az ismeretlenül maradt első feleség hirtelenül halt meg (1883-ban).

Az elkövetkezendő választásoknál gondolatok a jövőre és külföldi kilátásaitokra.

A sok meghívás következtében Károly Rudolf trónkandidált a legközelebbi heteket köztetek fogja eltölteni.

Testvéri üdvözléssel:

az osztrák Károly Rudolf Szövetség bizottsága.

A tragikus körülmények között elhunyt trónörökös állítólagos fiát törvénytelenül legitimistáknak ez a bejelentése érthető feltűnést keltett Debrecenben, — bár senki

sem veszi komolyan Ottó ellenjelöltjét. Voltaképpen azt sem tudjuk, hogy kicsoda Károly Rudolf. A „K. R. Bund“ azt állítja, hogy Rudolf trónörökös első morganatikus házasságából származó első fia, akinek titokzatos homályba burkolt édesanyját nem hajlandók megnevezni. Mindössze annyit árulnak el róla, hogy 1883-ban meghalt, még pedig váratlanul, ami még homályosabbá teszi a dolgot.

Legérdekesebb a lap szövegének az a része, amellyel beleavatkoznak a magyar országgyűlési képviselőválasztásokba, majd kilátásba helyezik, hogy Károly Rudolf a legközelebbi hetekben meglátogatja Magyarországot. — Tekintettel arra, hogy a levelet elsősorban a debreceni kiválasztottaknak küldték, joggal hihetjük, hogy a látogatás mindenekelőtt Debrecen népének szól. Várjuk tehát a beígért látogatást. Ebben a rettenetes uborkaszeczenben nagyon el kelne egy kis szenzáció.

(bj.)

Bestiálisan meggyilkolt és kirabolt gazdálkodó holttestét vetette partra a Garam vize

A gyilkosok vaslemezeket kötötték a hullára és vassúlyokat raktak a zsebeibe — Felesége a ruhafoszlányokból agnoszkálta a bűntény szerencsétlen áldozatát

Besztercebánya, június 25. Ördögi kegyetlenséggel és ravaszsággal elkövetett rablógyilkosság áldozatát találták meg többhavi kutatás után Bucs község közelében, a Garam folyó partján. Ez év februárjában Szász újfalu községbe Lichy György jómódu gazdálkodó a korponai országos vásárra ment, hogy ott lovakat vásároljon. E célból nagyobb pénzüsszeget vitt magával s azzal bucsuzott el feleségétől, hogy pár napig oda lesz a vásáron. Az asszony türelmesen várt egy-két napig, de mikor a vásár már régen véget ért és férje még mindig nem adott életjelet magáról, nyugtalanodni kezdett, majd újabb pár nap eltelte után jelentést tett a csendőrségnek. Közölte, hogy férje mintegy ötezer koronát vitt magával s attól tart, hogy gonosztevők hálójába került, akik mindenáron megakarták szerezni pénzt és gyilkosságtól sem riadtak vissza.

A csendőrség széleskörű nyomozást indított. Heteken, majd hónapokon át hiába kutatott a rejtélyesen eltűnt gazda után, a nélkül, hogy nyomra tudtak volna akadni és már-már úgy látszott, hogy a titokzatos eltűnés körülményei sohasem fognak napki-

lágra kerülni, amikor az ügyben váratlan fordulat állott be.

Bucs község közelében a Garam vize egy régen elásvolt oszlásnak került holttestet vetett partra. A férfi holttest mellére és hátára súlyos vasdarabok voltak erősítve, zsebeiben is vassúlyok voltak s a gyilkosok — mert a Garam halottja nyilvánvalóan bűntény áldozata volt — drótokkal burkolták körül a szerencsétlen ember egész felsőtestét.

A csendőrök tüzetesebb vizsgálat során megállapították, hogy a holttestre kötött vasdarabok hidépítéseknel használt lemezek, melyeket a tettesek azért erősítettek áldozatuk testére, hogy az annál biztosabban a víz fenekére süllyedjen és sohasem bukkanjon elő.

A nyomozó csendőrök első gondolata az volt, hogy a vízi hullában rátaláltak a hónapokon át hasztalanul keresett Lichy György gazdálkodóra. Tüstént értesítették az asszonyt, aki azután a ruhafoszlányokból és a zsebekben talált tárgyakból kizáróan ráismert eltűnt férjének tulajdonára.

Az özvegy és vele együtt a csendőrök is úgy vélik, hogy Lichy Györgyöt a zólyomi állomásról valamelyik ismerőse, aki

tudta, hogy több ezer korona van nála, lővászárítás ürügye alatt elcsalta magával s az országuton egyedül, vagy társaival együtt végrehajtotta a gyilkosságot.

A tettesek személyét illetően e pillanatban csak egy fix pontja van a csendőrségnek a nyomozásra és pedig azok a vaslemezek, melyeket kizárólag hidak építésénél szoktak fölhasználni.

A sötét büntett földérintése és a tettesek kézrekerítése iránt nagy érdeklődéssel indult meg újból a nyomozás.

November elsejéig kötelesek a tisztiorvosok kerületeikbe költözni

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága legutóbb tartott ülésén tárgyalta a tisztiorvosok lakásügyét. A közgyűlés már régebben kimondotta, hogy a kerületi tisztiorvosok, akik nem a kerületeikben laknak, május 1-ig tartoznak beköltözni kerületeikbe. A tisztiorvosok ennek a felhívásnak nem tettek eleget és most a főorvos is javasolta, hogy 1932. május elsejéig adjanak újabb halasztást, mert a tisztiorvosok nem tudnak megfelelő lakáshoz jutni.

A jog- és pénzügyi bizottság nem fogadta el ezt az álláspontot és azt az előterjesztést teszi a közgyűlésnek, hogy a haladékok csupán november 1-ig adják meg s hívja fel a tisztiorvosok figyelmét, hogy ez az a végső terminus, amely alatt tartoznak kerületeikbe beköltözni.

Egyetlen tojást akart lopni, de tetten érték

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Nagy csődületet okozott tegnap reggel a Rákóczi-utcai piacon egy fiatalember, aki egyetlen darab tojást akart ellopni. A fiatalember először alkudozni kezdett az egyik tojásos kofával, aki 8 fillérre tartotta a tojás darabját. A fiatalember 7 fillérért kérte tőle, a kofa azonban nem engedett és felszólította a fiatalembert, hogy a kezében lévő tojásokat tegye le, ami meg is történt. Egy tojás kivételével minden tojást visszatett a kosárba és el akart menni. A kofaasszony azonban észrevette, hogy egy tojás még a fiatalember kezében maradt és elkezdett éktelenül kiabálni. Rendőrt hívott és a fiatalembert előállította a rendőrségre, ahol megindították ellene az eljárást.

Hirdessen a Debreceni Ujságban

Padlólakko k

speciális minőségben, magas fényű, a legszebb színekben, olcsó árban kapható

STERN festéküzletben Piac-utca 10 szám.

Bikával szemben. — Ugyanolyan biztosatásu irtószert vásárolhat olcsón, noloska, svábbogár, patkánvirtsra.

MENETJEGY IRODÁBAN olcsó ellátási jegyet vehet

ERDŐBÉNYEFÜRDŐBE

Kitűnő konyha. Gyönyörű kiránduló helyek. **Tánc!** Legkellemesebb hétfégi szórakozást nyújt Önnek társadékos munkája után. — A MAV. Menetjegy irodában teljes felvilágosítást nyer.

Felakasztotta magát Hajdubagason egy hetvenhét éves gazdálkodó

Belehalt sérüléseibe a Hatvan-utcai temetőnél elgázolt napszámos

Ma már el sem képzelhető újság anélkül, hogy egy-két öngyilkosságról ne lenne benne beszámoló. A tudósítások lassanként ezen a téren is sablonosak lesznek: X. Y. agyonlőtte magát. Tettét nyomorusága miatt követte el. A kir. ügyészség a temetési engedélyt megadta. Mintha csak azt írják, hogy jól sikerült összejevetelt tartott tegnap a hajdubagosi szeres-sük egymást asztaltársaság. És éppen ez a megszokottság hat döb-benetes erővel. A sok haszontalanul elpusztult élet ott jajgat a be-tusorok között és segítséget kér azok számára, akik még élnek, de nem soká bírják el a viszonyok terheit. Talán hatósági beavatko-zással lehetne segíteni a dolgon. Ugy tudjuk, erre vonatkozólag már történtek is intézkedések, csak a végrehajtás késik.

Szomorú olvasni, hogy tegnap egy ember a vonat elé vetette ma-magát, ma pedig kötéllel vetett véget életének egy másik ember. A végnélküli öngyilkosságok so-rában szerdán reggel Vetési Sán-dor 77 éves hajdubagosi gazdálko-dó dobta el magát az életet, mert nem bírta tovább gyógyíthatatlan betegségének gyötrelmeit. A sze-rencsétlen ember egy óvatlan pil-lanatban lakásán felakasztotta magát és mire észrevették, meg-halt.

Itt említjük meg, hogy Fran-csek József napszámos, aki ked-den a Hatvan-utcai temető és a téglagyárak között öngyilkossági szándékából a vonat elé vetette magát, tegnap a klinikán behalt sérüléseibe.

Akir. ügyészség a temetési en-gedélyt mindkét esetben megadta.

Elfogtak egy kleptomániás nőt, aki egy kétszázpengő értékű briliáns gyűrűt lopott

Elbocsátották a rendőrségről, mert hatósági bizonyít-vánnyal igazolta lopási szenvedélyét

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A Debreceni Ujság—Hajdúföld egyik multnapi számában megir-tuk, hogy Fahidy Dezsőné Szoboszlói uti lakosnál alkalmazás-ban levő Paveletz Rudolfinától egy 200 pengő értékű briliáns gyűrűt elloptak. A rendőrség ez ügyben azonnal megindította a nyomozást és mára egy nevelőnő személyében, aki bejáratos volt Paveletz Rudolfinához, elfogta a tettest. Bevitték a rendőrségre,

ahol sirva panaszkodott, hogy nem tehet a lopásról.

Már régen megállapították róla, hogy kleptomániás és bármennyi-re igyekszik is megszabadulni az ellenállhatatlan kényszer elől, mindig visszaesik és ilyenkor minden hozzáférhető dolgot el-lop. Allitást hatósági bizonyítvá-nyokkal igazolta, mire elbocsáj-tották a rendőrségről, az eljárást azonban egyelőre tovább folytat-ják ellene.

Uj ut nyitását kérik a kisszepezi gazdák a várostól

Az epreskerli repülőtéren nem nyithat utat a város

A kisszepezi és környéki gazdák nevében csütörtökön délelőtt há-romtagu küldöttség kereste fel dr. Vásáry István polgármestert. A küldöttség vezetője újabb Szé-kely János, írásbeli kérelmet nyuj-tott át a polgármesternek, majd szóbelileg is előadta kérését, amely arra irányul, hogy a város az epreskerli birtokán, illetőleg a Boldogfalvi kert keleti oldalánál és az Epreskert-után a városba ve-zető utat sürgősen nyissa meg. Ezt az utrészt ugyanis a repülőtér keleti oldalán folyó fakitermelés miatt elzárták a forgalomtól. — Igy a gazdák csak igen nehezen tudnak kijutni a mikeszécsi mű-utrá és vasárnapokon egész na-pon át forgalomtorlódás keletke-zik. Ha ezt az utat a repülőtér miatt nem lehetne megnyitni, ugy kérik, hogy a repülőtér valame-lyik oldalán új utat nyitasson a polgármester és pedig lehetőleg sürgősen, mert ha bekövetkezik a nyári takarmányszállítás ideje,

a forgalomtól tulterhelt mikeszé-csi uton könnyen történhetnek autószerencsétlenségek és egyéb karambolok.

Dr. Vásáry István polgárme-ster válaszában kijelentette, hogy a régi utat, amely a város birtoka-nak közepén ment keresztül, nem lehet újból megnyitni, a repülő-tér létesítése következtében ez az ut véglegesen megszűnik. Az ut ugyanis beleesik a repülőtérbe és így a repülés érdekéi, valamint fontos biztonsági szempontok ki-vánják, hogy ezen az uton ne le-hessen közlekedni. Igéretet tett azonban a polgármester, hogy az új ut létesítésére javaslatot kér a műszaki ügyosztálytól és a gazda-sági ügyosztálytól.

A küldöttség kérte ezután, hogy ha új ut lesz, ugy azt ne a repülő-tér nyugati és a Tégláskert keleti oldalán nyissák meg. Kérte to-vábbá a deputáció, hogy javítsák ki a dülő utakat, mire azonban a polgármester közölte, hogy ez az érdekeltségek feladata. A város ugyan régebben a vadászati bérlé-ti pénzekből gondoskodott a dülő utak karbantartásáról, azonban a gazdák ezt a jogot elperelték a vá-rostól és így most csak az érde-keltségnek kell fenntartani az uta-akat.

Butorozott

szobát keres? Olvassa e lapunk apróhirdetési ro-vatát.

INGYEN KAPJA LAPUNKAT

1-éig, ha most előfizet. Kiadóhi-vatal Kossuth-u. 3. l. e. Tel. 141.

Itt levélgandó.

Megrendelem a Debreceni Ujságot július elsejétől havi 3.— pengőért.

Igényt tartok havonta egy tiszta és ingyenes apróhirdetésre. Mint előfizetőnek kérem a Közművelődési Könyvtár díjmentes használatára jogosult igazolványor kiállítását, melyért személyesen bemegyek a kiadóhiva-talba. Igénybe óhajtom továbbá venni a Vigaszínház és Apollo mozikba érvényes 50%-os jegyked-vezményüket.

Név:

Foglalkozás:

Lakás:

Levelézolapra ragasztva küldje be a kiadóhivatalba.

Itt levélgandó.

Orvhalászásért egy napi elzárásra, fogoly tojás szedésért 5-5 pengő pénzbüntetésre ítélték három napszámost

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A debreceni rendőrség kihá-gási büntetőbírája tegnap ítélke-zett Buczi János 65 éves debre-ceni napszámos felett, aki a Kö-súly pataokban 5 napon keresztül két társával engedély nélkül ha-lászott, halat azonban állítása szerint nem fogott. A rendőrbíró nem vette figyelembe ezt a vé-dekezését és 1 napi elzárásra ítél-te.

Hasonló kihágással vádoltan állottak a kihágási rendőrbíró előtt Tarnóczy Gyula és Tarnó-czy Mária napszámosok, akik a Debreceni Vadásztársulat teru-letén egy fogolyfészekből kiszed-tek 18 darab tojást és ebből né-gyet a helyszínen elfogyasztottak. A rendőrbíró őket is elítélte fe-jenként 5—5 pengőre. Mind a két ítélet jogerős.

Marólugot ivott és meghalt egy 67 éves gazdálkodó

A debreceni vizsgálóbíró nyomozást indított a haláleset ügyében, mert feltételező, hogy bűncselekmény történt

A beregöbözőrmenyi csendőr-ség tegnap délelőtt telefonon je-lentette a debreceni kir. vizsgálóbíró azonnal intézkedett, hogy a vizsgálóbíró, hogy Sárvári Sándor 67 esztendő mezővárosi gazdálkodó június 20-án lakásán lúgkoldatot ivott és három nappal később: június 23-án debreceni klinikán behalt sérüléseibe. Valószínű, hogy a gazdálkodó halálát gon-datlanság idézte elő, de nem lehe-tetlen az sem, hogy szándékosság-ról van szó.

A kir. ügyészség indítványára dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró azonnal intézkedett, hogy a holttestet boncolják fel. Dr. Orsós Ferenc egyetemi tanár és dr. Hor-váth Artur törvényszéki orvos tegnap délután elutaztak Mezősás községbe, hogy a vizsgálóbíró ren-delkezését végrehajtsák. Velük ment dr. Preineszberger Jenő viz-sgálóbíró is, aki a haláleset körül-ményeit a helyszínen akarja tisz-tázní.

A nyomozás eddigi adatai sze-rint Sárvári Sándor a boros po-harak között akadt rá a méreggel telt pohárra és anélkül, hogy tar-talmát megnézte volna, a poharat fenéig felhajította. Gyanússá te-szi az esetet az a körülmény, hogy a borospoharak a kredenchen voltak, ahol lúgkoldatot egyál-talán nem szoktak tartani.

A csendőrség a nyomozást foly-tatja.

Téli tüzelési anyag

szükségletét

előnyös vételünk folytán igen olcsón biztosíthatja

Fülöp és Prohászka cégnél Mester-utca 28. sz. alatt.

Saját érdekében keresse tel még m.

Nyolcszázötvenezer pengő függőkölcsönt vesz fel a város a debreceni bankoktól

A város jog- és pénzügyi bizottsága foglalkozott a város függő kölcsöncinek rendezésével. A bizottság az az előterjesztést teszi a közgyűlésnek, hogy a legutóbb lejárt 320,000 pengős burkolási kölcsönt hosszabbítsák meg 1931 december 31-ig.

Javasolja továbbá a bizottság,

hogy a közgyűlés fogadja el kilenc debreceni pénzintézet együttes ajánlatát és ezektől az intézetektől vegyen fel 850,000 pengő függőkölcsönt. Ez a kölcsön második része lesz annak a 2,220,000 pengős függő kölcsönnek, amelynek felvételét még a februári közgyűlésen elhatározták.

Az elmaradt forgalmiadó részese- sédésért kárpótlást kér Debrecen a pénzügyminisztertől

Ismeretes, hogy a városi közgyűlés tavasszal feliratot intézett a pénzügyminiszterhez és kérte, hogy az elmaradt forgalmi adó részese-
sédésért a miniszter kárpótolja Debrecen-t és vele együtt a többi városokat is.

A pénzügyminiszter válaszában nem vélte teljesíthetőnek a kérelmet, mire most a polgármester az egész ügyet újból a jog- és pénzügyi bizottság elé terjesztette.

A jog- és pénzügyi bizottság kimondotta, hogy újból felirattal kell fordulni a pénzügyminiszterhez. Ebben a feliratban kifejtik, hogy a forgalmi adó részese-
sédés csökkenése nagyon súlyos hely-

zetbe hozta a várost. A bevételek ugyanis 30 százalékkal csökkentek s ilyen formán csak a legnagyobb nehézségek árán tudták eddig is fizetni a Speyer kölcsön annuitásait. A város tovább már nem tud gondoskodni a hiány fedezéséről, mert hiszen a Speyer kölcsön törlesztésére a forgalmi adó részese-
sédésből származó bevételek voltak lekötvé.

Ilyenformán az újabb feliratban kéri, hogy a miniszter változtassa meg eddigi álláspontját és gondoskodjék az elmaradt jövedelmek pótlásáról, mert különben a város a Speyer kölcsönt nem tudja törleszteni.

A budapesti Építő Ipartestület sértő hangu panaszt adott be a belügyminiszterhez, mert a város debreceni iparosnak adta vállalatba a köztemetői munkálatokat

A budapesti Építő Ipartestület Bloch elnök aláírásával panaszt adott be a belügyminiszterhez a debreceni köztemetői munkák vállalatbaadásáról hozott közgyűlési határozat miatt. A budapesti építőiparosok főként azt panaszolták, hogy a ravatalozó építését olyan vállalkozónak adták, akinek nincsen engedélyje és képesítése magasépítkezésre s azonfelül a város más vonatkozásban is eltért a közszállítási szabályzat rendelkezéseitől. A budapesti építőiparosok beadványa azonban rendkívül súlyos gyanúsításokat tartalmazott a város főtitkárvalóval szemben, úgy, hogy a polgármester az ügyet a jog- és pénzügyi bizottság elé terjesztette, mert bírói úton akar elégtételt szerezni.

A jog- és pénzügyi bizottság most foglalkozott ezzel az ügygel és kimondotta, hogy a belügyminisztert feliratilag informálni kell a való tényállásról. A feliratban rámutatnak arra, hogy a legmagasabb közere-
kű szempontok miatt volt kényszer a város eltérni a közszállítási szabályzat rendelkezéseinek betűszerinti betartásától. Ezáltal ugyanis 18,000 pengőt takarított meg, ami az egész vállalati összegnek 18 százaléka. A cél továbbá az volt, hogy sürgősen segíteni lehessen a munkai élkültségen. E-
ért nem fogadják el annak az egy vállalkozónak az ajánlatát, amely egyedül felelt meg a közszállítási szabályzat rendelkezéseinek.

A debreceni iparosok különben

már belátták, hogy semmi jogse-
relem nem történt és megnyugodtak a közgyűlés döntésében.

A jog- és pénzügyi bizottság javaslatára a belügyminiszterhez intézendő feliratba beleveszik, hogy a budapesti építő iparosok vádjairól a város a legnagyobb megütközéssel értesült és azokért bírói úton vesz magának elégtételt.

**Terjessze
a Debreceni Ujságot**

Előfizetőinkhez!

A „DEBRECENI UJSÁG—HAJDUFÖLD”-et bármely kül- és belföldi nyaralóhelyre fennakadás nélkül küldi kiadóhivatalunk. Kérjük tehát mielőtt nyaralását megkezdi, szíveskedjék az alábbi szelvényt kivágni és pontosan kitöltve kiadóhivatalunknak megküldeni (Kossuth-u. 3. l.) vagy pedig a címe a 1-41. telefonszámra közölni.

Kérem a „DEBRECENI UJSÁG—HAJDUFÖLD”-et, melyet eddig
..... hó től
címre kézbesítettek, hó től
..... ig a következő címre küldeni:
Név:
Uj cím:

Egyhangú kitüntetéssel tette le a bírói-ügyvédi vizsgát dr Windisch Ferenc, a debreceni ítélőtábla jegyzője

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A debreceni jogásztársadalom egy nagyképzettségű, köztisztel-
letben álló, fiatal tagja olyan eredménnyel tette le a bírói-
ügyvédi vizsgát, amely a legnagyobb ritkaságok közé tartozik és még a „sub auspiciis” doktoráavatá-
soknál is kevesebbszer fordul elő. Dr Windisch Ferenc debreceni kir. ítélőtáblai jegyző a rend-
kívül nehéz bírói-ügyvédi vizsgán egyhangú kitüntetéssel sze-
rezte meg a bizonyítványt s ezzel a leghívalosabb helyen is elismer-
ték, hogy egyik legnagyobb igérete a magyar igazságszolgá-
latásnak.

Mint az ügyvédi-bírói vizsgák története mutatja, hosszú évek, sőt nem egyszer egy évtized is elmúlik, amíg valaki kitüntetés-

sel vizsgázik le és ilyen esetben a bizottság — mindjárt a vizsga vé-
geztével — külön értesíti az igaz-
ságügyminisztert.

Dr Windisch Ferenc — Win-
dich Andor egyetlen fia, — Nagyszalontán tett színjeles érettségét, majd a debreceni egye-
temen kitűnő eredménnyel foly-
tatott jogi tanulmányokat. Bíró-
sági szolgálatba lépve mindjárt felismerték kivételes képességeit s rövidesen ítélőtáblai tanács-
jegyzővé nevezték ki. Mint egye-
temi hallgató egyik megszerve-
zője s egyben első elnöke volt a római katolikus ifjúság Szent László Körének.

A fiatal tanácsjegyzőt a jóba-
rátok és tisztelők nagy serege ke-
resi fel őszinte szeretetszivársa-
gaival.

Amerika orvosai felhatalmazást kérnek a gyógyíthatatlan betegek megölésére

Newyork, június 25.

Az amerikai lapok Illinois ál-
lam orvosainak különös határozatáról írnak. Határozatukban azt javasolják az orvosok a kormány-
nak, hogy a törvényhozás hatal-
mazza fel az orvosokat a gyógyí-
thatatlan betegek fájdalommentes megölésére. A „humanizmus” ne-
vében kívánt gyilkosság úgy tör-
ténne, hogy az orvos a beteg vagy a hozzátartozók óhajára a betegnek kábító s egyben halálos injekciót adna.

A határozatot az illinoisi or-
vosok szövetségének legutóbbi kongresszusán hozták, amelyen Wil-

liam A. Guild tanár elnökölt. A lapok szerint a határozatot egy-
hanguan hozták. Megokolása az, hogy bár a beteg gyógyítása és életben tartása az orvosi tudománynak legfőbb célja, vannak mégis esetek, amikor a betegség, amely gyógyíthatatlan, szörnyű kínokat s amellet meddően elfecsérelt óriási kiadásokat okoz. A törvényes felhatalmazást az orvosok olyan értelemben kérik, hogy a halálos beavatkozás szükségessége az orvos lelkiismeretére legyen bízva, de az állam azért ellenőrzést gyakorolhatna.

Ismét a Dunába ugrott a rossz bizonyítvány miatt egy diák

Budapest, július 25.

Az éjszaka a Ferenc József-hídról a Dunába ugrott egy tizenhét éves körüli fiatalember. A motoros mentő-
őrség segítségére sietett és a fiutaki különben nyugodt uszótéppókkal fentartotta magát a víz színén. be-
emelték a csónakba és partravitték. A parton a fiatalember az intézkedő rendőrnek elmondotta, hogy Babó Tivadarnak hívják, középiskolai ta-

nuló. Kispesztén, szüleinek Üllő-
út 61 számú házában lévő lakásán lakik. Elmondotta, hogy rossz bizonyítványt kapott, ezért akar öngyilkosságot elkövetni. A mentők a fiatalembert a Rókus-kórházba vitték.

Oriási vihar Franciaországban

Páris, június 25.

Franciaország számos vidékén a legutóbbi huszonnégy órában pusztító vihar száguldott végig. Különösen súlyos károkat okozott a vihar Samure híres bortermő vidékén, ahol felhőszakadás árasztotta el a városokat és a felvakat. Számos ház összedőlt, egy asszony a vízbe fullt és igen sokan megsebesültek. Nagy károkat okozott a vihar Moselle mezőjében ahol a szőlőket jégverés pusztította el. A délfancia megyében a jég tönkretette a buza, gyümölcs- és bor termést. A kár egyedül Saarburg vidékén 10 millió frankot ér el.

Allást keres

Tegye közé apróhirdetését
2 napilapban, 10 szót 30
fillérért. — Hirdetését fel-
adhatja: Kossuth-utca 3.

Mézbödönök,

vendég és nyugagyak, lócák, lüggöny-
rudak, alpaca evőszerek

Nagy vasüzetében

Csápó-utca 77. Kanyarsárok

Keresztesháboru Moszkva ellen

Lehetséges-e a szovjetpropaganda kivédése, gazdasági bojkottja és katonahatalommal való végleges megsemmisítése?

Írta: F. B. Gy.

Az utóbbi időben igen érdekes politikai, gazdaságpolitikai és katonai fejtegetések cikksorozata látott napvilágot különböző nagy európai napilapok hasábjain, így elsősorban a bécsi „Neues Wiener Journal”-ban és az egyik legnagyobb keresztény magyar újságban, a „Magyarország”-ban, melyet időnként politikai és katonai személyek írtak. A cikk témája — mint a cím is mutatja — az, hogy a szoviet áldatlan uralma — mely egyformán nehezedezik lidércnyomásként egy a 160 millió orosz népre, mint általában az egész művelt világra — katonai hatalommal megtörhető-e; vége vethető-e a szoviet — semmi más eszköztől vissza nem riadó — bolsevik politikájának, propagandájának?

Mint egyszerű keresztény polgár, ki végigélttem a nagy világéget éppúgy, mint a háborút követő különböző forradalmakat — részben itt, részben külföldön — csak a propaganda megszüntetésének, illetve kivédésének kérdésével és azzal kívánok foglalkozni, hogy katonailag felléphetne-e a szoviet ellen, a vesztélyben lévő kereszténység? Mert, hogy gazdaságpolitikával, hogy és miként lenne a szovjet megsemmisíthető, azzal foglalkozzanak a világ híres gazdaságpolitikusi és azok a nagy hatalmi, nagykapitalista tényezők, akik ennek áldatlan hatását saját bőrükön — helyesebben mondva — saját „bukásziukon” érzik a legjobban, illetve azok a felelős politikai hatalmak, melyek a háború utáni örült békeszerződéseket létrehozták a népeket tizenhárom esztendővel a háború után is egymással ellenségeskedésben tartják s a békék revízióit is csak „békés uton”, gazdaságpolitikával válik elintézni.

Harc a szovjet ellen

Ami a szovjetpropaganda szűdületes propagandáit illeti, amellyel a szovjetországi „paradicsomi” állapotoknak minden eszközzel való propagálását és Európába való átültetését forszirozza, hathatós ellen-szerrel és rendszabályokkal igenis megakadályozható lenne, elsősorban is azért, hogy a szovjet megrögzött bűnözői — hívd megbízottai — aknamunkájának egyszersmindenkorra — még pedig szintén egyöntetű eljárással, — nemzetközileg megszer-vezve végeztessék.

Az európai nagy és kishatalmak — akár résztvettek a háborúban, akár nem, — győztek vagy legyőzöttek, melyek e propaganda minden bajját, következményeit saját bőrükön érzik s éppen ennek hatása alatt egy népek közötti végleges békés kibontakozás és megengedést létrehozni nem tudnak, kategorikusan, egyszersmindenkorra megszüntethetnénk minden néven nevezendő baloldali — értsd forradalmi, kommunista és szabadkőműves szervezetet s azok tevékenységét, akár legális, akár illegális uton dolgoznak, csirájában elfojtának. Keztyűs kéznek itt helye nincs; erőlyes, semmiféle eszköztől vissza nem riadó intézkedésekre lenne szükség. Éppen a kereszténység érdekében — ez esetben ne éljünk talán azzal a krisztusi intelemmel, hogy: „aki téged megdob kövel, azt dobj vissza kenyérrrel”, hanem vágjunk vissza ez egyszer annak a forradalmi jelszónak alapján, mellyel ők harcolnak, hogy: „a cél szentesíti az eszközt”. Oszlassanak fel közös erővel, nemzetközi felügyelet mellett minden néven nevezendő legális vagy illegális kommunista és anarchista pártot, szervezetet, csoportot; fojtsák

össze a bolsevik agitátorokat, szüntessék meg az ezek szolgálatában álló szabadkőműves páholyokat, toloncolják ki — megfelelő lebűntetés után — a sötét gyvénéket az orosz határra, intézzenek e célból egyesült európa — esetleg amerikai — hatalmak demarsot a szovjethez s ha ez sem használ, szakítsanak meg vele minden néven nevezendő diplomáciai, gazdasági kapcsolatot és zárják le az Oroszország felé vezető határokat. Hozzanak létre — természetesen a békeszerződések sürgős revíziójával egyidejűleg — oly értelmű megengedést, mely az emigrációt megszünteti és a kommunista-anarchista propagandát és bűntetteiket ne mint politika bűnöket, hanem mint közönséges, a keresztény világrendet veszélyeztető gaztetteket ítélje meg.

Bolsevista-ellenes hadsereg

Vajon mit tehetne ez ellen a szovjet? Elhetne-e olyan hathatós ellen-szerrel, mely az antibolsevista szövetségbe tartozó, egyesült európai hatalmakat megfélemlíthetné? Vólna-e oka az európai hatalmaknak, a diplomáciai viszonyok esetleg orosz részről való megszakításától megijedni? Egyáltalában mit is vesztenék ezzel? Semmit és megint csak semmit. Visszanyerhetők a háború által ugyanis feldúlt megértést és békességet: biztosíthatók a civilizáció további fejlődését és lehetővé tennők a háború utáni kaosztól való békés kibontakozást.

Állítsanak fel egy nemzetközileg megszervezett „bolsevistaellenes” hadsereget, rendőrséget, mely minden megmozdulást csirájában fojtassa el.

A részleteken törjék a fejüket az erre illetékes hatóságok s így első-sorban a Népszövetség.

Megsemmisíthető-e a szovjet katonailag?

Arra a kérdésre, hogy katonailag a szovjet megsemmisíthető-e, határozott igennel válaszolok.

A győztes nagyhatalmak, így első-sorban is Franciaország, Anglia-Olaszország, valamint a szövetségelt kisentente-hatalmak, oly állandóan harca kész s a modern technika minden vívmányával felszerelt hadsereggel, tankok, repülőgépek, ágyúk és gépfegyverek tizezeivel rendelkeznek, melyek alkalmasak — hogy úgy mondjam — egy félvilág meghódítására is. Ezeket az óriási harci egységeket, tömegeket és a technika minden felforgatóval összeállított modern hadászati eszközöket azonban ne a leigázott népek kordábtartására, vagy egymás ellen tartásuk és feleltetésük — ellenkezőleg vessenek véget a leigázásnak és a békeszerződések örült diktátumainak — ne a háborúban amugyis megrokkant, elpusztított országok határait lépik el, tartásuk megszálva akár a revánstól, való félelemtől, akár óvatosságból, hanem dobiák tűzbe minden civilizált népek közös ellensége, az internacionális maffia kiméletlen eszközökkel harcoló gyilkos bolsevizmusa eleln, melynek vértől kábult megrögzött vezetői immár tizenegyet esztendeje dolgoznak bűnös bérenceik — volt fevencenek, rablók, gyilkosok — utján minden erővel, az eu-

rópai és amerikai civilizáció megdöntésén, anyagiakat, eszközöket nem kímélve, kegyetlen pontossággal kiszámítással.

A bolsevik propaganda veszedeleme

A kommunista propaganda óriási mértékeket kezd ölteni a világon s valószínű, hogy az ember, hogy jobbra vagy balra, de valamely irányba okvetlenül el kell dőlnie. A győztes nagy és kishatalmakat nem is említve, elegendő ha egyesegvedül a németországi kommunista szervezkedésre mutatunk rá, hol a kommunista száma már az ötmilliót is meghaladja, hol utcai össbecsapások, véres tüntetések, verekedések, politikai gyilkosságok nap-nap után hol itt, hol ott robbannak ki egy láthatatlan kéz által mintegy haditervszerűen megrendezve, egy illegális központi vezetőség parancsára. Ez azonban kisebb arányokban ugyanígy megy a többi államokban is. Ha ez állapotnak nemközönséges megszer-vezve, a közel jövőben véget nem vetnek, úgy még egy olyan, minden emberi képzeletet felülmúló borzalmas világégésben lesz részünk, olyan belső forrongások, kaosz, anarchia fogják ellepni a civilizált országokat, amilyenre még nem volt példa a világtörténelemben s mely az emberiséget és a keresztény világkultúrát évszázadokkal fogja visszavetni a középkor sötétiébe katonai hatalommal — kereszties hadsereggel — kell a mai művelt keresztény világ és társadalom segítségére sietni s ezt a végleges összeroppanástól, szétzil-léstól megmenteni. Békét kell teremteni az országok között, országok belsejében, haladéktalanul meg kell szüntetni a trianoni, versaillesi és st. germaini békeszerződéseket, mert a bolsevizmus melegágya elsősorban is — és mindenkor — a leigázott, elégedetlen, megszegyenített népek országa, otthona, világa. Katonai operációk sulva alatt született meg egyes népek mai igazságtalan leigázottsága, egyeseknek — állítólagos — szabadsága, ugyenezek hatása alatt született meg a bolsevizmus s ugyan-ezekkel kell tudni ennek véget is vetni. A szovjet katonai hatalommal — mondhatni — csakis katonai hatalommal és hadműveletekkel — még pedig az elképzeltnél sokkal rövidebb idő alatt — teljesen megsemmisíthető, összeroppanható lenne.

Igenis, katonai hatalommal lehet és kell is végetvetni a borzalmaknak, még pedig az összes népek katonai erőinek összefogásával, — mint már említettük — egy antibolsevista hadsereg, egy kereszties hadjárat alakításában, gondolásában, részben a menekült cári emberek százezreinek kalauzálásával, kiknek száma meghaladja a 3—4 milliót.

Megszűnnek a munkanélküliség is

Egy felállítandó kereszties hadseregnek hadbavonulásával megszűnne a rettenetes munkanélküliség, megindulnának a gyárak, üzemek s bár kétségtelen, hogy áldozatokat követelne, de megalapozná egy békés világrend kialakítását, a népek egymásközötti kibékülését és krisztusi értelemben való gyűlölségmentes együttélését.

Óriási szolgálatot tennének vele a kereszténységnek, az egész művelt világnak s emberi méltóságunk parancsszava értelmében megmentenők a tizenegyet éve, a borzalmak és vérgőtől büzös katlanban szenvedő 100 milliónyi orosz népet, melyet vész-törvényszékek százai, a hóhéri cseka százezernyi hada tart a legvéresebb

eszközökkel borzalomban s nehezede rá, mulni nem akaró lidércnyomásként a különben békés orosz népre, mely ettől kábult és segítség hiányában szabadulni már nem tud.

Egy egyszerű vezetés alatt operáló kereszties hadsereg minden nagyobb megerőltetés nélkül, három hónap alatt elérhetné az Archangel-leszk — Moszkva — Tula — Charkov — Rosztov — Asztrachán vonalat, ami a szovjet uralom végleges összeroppanását, bukását jelentené annál is inkább, mert a megszállott hatalmas országrész kicsinyje, nagyja, a keresztieshadak segítségére sietne s ez a vörös rémuralom visszavonhatatlan bukását megpecsételné.

Fel tehát egy kereszties hadjáratra, a művelt nyugatot veszélyeztető bolsevizmus ellen! Világ keresztényei egyesüljétek!

Ezer pengős lonás a Bethlen-utcán

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Klein Jenő Bethlen-utca 42. számú házában lakó vállalkozó tegnap délelőtt feljelentést tett a rendőrségen, hogy míg a klinikán betegen feküdt, valaki álkulcsal behatolt a lakására és mindenéből kifosztotta. A tettes magával vitte minden jobb ruháját, fehérneműjét és ékszereit. Kára jóval meghaladja az 1000 pengőt. A rendőrség a nyomozást megindította.

Londonban a kamatláb leszállítását várják

London, június 25.

A Daily Herald valószínűnek tartja, hogy az Angol Bank ma, vagy esetleg a jövő héten két és fél százalékról két százalékra szállítja le kamatlábát a gazdasági depresszió leküzdésére. Harmadégy év óta ez lesz a legalacsonyabb kamatláb. Az olcsó hitelnek az a fő akadályja, hogy a bankok még mindig öt százalékot számítanak a kölcsönökért, holott a letételekért csak egy százalékot fizetnek.

Benzinnel nyírta meg a béres a kanászt

Hódmezővásárhelyről jelentik: Tegnap délután különös szerencsétlenség történt az egyik kutas ut mentő tanynán.

Banga Imre gazdálkodó 16 éves kanásza, Tóth Ernő, 2 óra tájban megkérte a nála pár évvel idősebb bérest, hogy nyírja le a haját. A béres hozzá is látott a hajnyíráshoz. Nem valami ügyesen kezelte a gépet, mert a kanász állandóan sziszegett, hogy minden szál haját kifépi.

A kanász egyszer csak hirtelen felkiáltott:

— Várj csak, mindjárt fájdalommentesen szedem le a hajad.

Fölkapta az ablakban álló benzines üveget és locsolta, majd meggyújtotta Tóth Ernő haját, mikor már nagy lánggal égett a szerencsétlen füve, az üvegben maradt benzint is rálocsolta. Tóth Ernő arca és fejbőre rettenetesen összeégett.

A béres a szörnyű sérülések láttára nagyon megijedt. Előhívta az apját s azzal együtt kocsin kórházba vitte áldozatát. A béres annyira megijedt a következményeitől, hogy fel akarta magát akasztani. Szülei s gazdája éppen ezért állandóan szemmel tartják.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

Valódi olasz fagyaltot csak püspöki palota
Hátvan u. 1. alatt ehet

Hírek

1931 június 26 (péntek)

Frot.: Ján. és Pál. Kath.: Ján. és Pál

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kigyó” Piac-utca 33. — „Murakkózy” Piac-u. 72. — „Sas” Batvan-u. 70. — „Csillag” Árpád-tér 1. — „Nádor” Szent Anna-u. 66.

IDŐJÓSLAS:

Hazánkban a Duna-Tisza közékének északi részét kivéve, mindenütt kisebb lecsapódások voltak, amelyek nyugati határszállán, valamint a Tiszántul zivataros jellegű öltöttek. A legtöbb csapadék Bodvaszálláson 28. Szombathelyen 22, Kaposváron 11, Szentgotthárdon 9 és Debrecenben 7 millimétert mértek. A nappali felmelegedés szerdán különösen az ország középső részén még jóval meghaladta a 30 fokot (Kecskemét 34 fok), az éjjeli lehűlés azonban a nyugati szeleket kivéve, csak 20—28 fok között változott.

Budapesten június 25-én délben a hőmérséklet 28 fok Celsius, a tengerszintre redukált légnyomás pedig 757 milliméter.

Várható időjárás a következő 24 órára: Változékony, szeles, hűvösebb idő, főként még keleten zivataros esőkkel.

A gyökértelenek

Most, hogy az ajánlások jórészt végleges eredménye ismeretes lett az ország népe előtt, éppen ezeknek az eredményeknek az alapján érdekes kép mutatkozik a liberális és demokrata pártfrakciókat illetően. A fővárosban, de meg a vidéken is mindenfelé ezek a pártfrakciók sokkal kevesebb ajánlót kaptak, mint ezt gondolni lehetett volna. Igaz, hogy ebben az eredményben jórésze van annak a személyi torzalkodásnak is, amely az elvek fölé kerekedve, a liberális és demokrata frakciók küzdelmét egyszerű mandátum-hajhászássá súlyosította. Az ajánlók számának feltűnő csökkenését azonban ez a körülmény egyedül nem magyarázza. Sokkal komolyabb és mélyebb okok hozták létre azt, hogy míg a jobb és baloldali igen nagyszámú ajánlással tudott felvonulni, addig a középpártok már az előcsatározásokban elhullottak. Ez a jelenség megfelel a kor politikai hangulatának, amely csak élesen körvonalozott világnézeteket és pártprogramokat hajlandó elismerni, ellenben sorvadásra ítéli azt a liberálisizmust és demokratiát, amely egyik szemével a radikálisizmusra, a másikkal a konzervativizmusra pislant alattomban pedig a szónoklataiban becsmérelni szokott kapitalizmus kezét szorongatja.

Nem az aláíróknál kifejtett presszió, nem az allitóltagos vizsgáló- és okozó- és a közép- és a középpártok mögötti tényleg és valójában nagy tömegek állatának, akkor sem mindegyiküknek, semmiféle presszió sem tudta volna ennyire megerősíteni az ajánlók számaát. A kor maga

mondott ítéletet a középpártok felett, az a kor, amely csak szükségéből fogadja el a kompromisszumokat, de ha teheti, elkerüli őket. A liberális és demokrata frakciók egész léte, egész programja ilyen kompromisszum a haladás és reakció között s így korunk, amely szereti a brutális őszinteséget, nem tud megbárátkozni ezzel a jánusz-arcu politikával.

Akár a főváros, akár a vidék nagyobb városai felé tekintünk, ez a jelenség, amelyet az előbb kiemeltünk, egyformán megmutatkozik. Kíváncsiak vagyunk, hogy a választások végső eredménye mit fog hozni, de érzésünk szerint a liberális és demokrata frakciók részére inkább rossz, mint jó meglepetéseket rejtget. A magyarországi liberális és demokrata pártok utolsó esztendőinek ténykedése a már előbb említett kínos és kiábrándító személyi harcokon túl pártprogramban, gazdasági és szociális elgondolásban semmi olyat nem hozott, amely megragadhatta volna a tömegek képzeletét. A liberalizmus és demokrácia gondolatvilága a boldog békeidőben alakult ki, amikor nem kellett kiméletlen élességgel az utolsó pontig végiggondolni és levonni a vállalt világnézeti és politikai állásfoglalás összes következményeit.

Magyarország újabbkori történelmében nagyon kevés szerep jut a liberálisizmusnak és a demokráciának. Satnyuló hajtásnak látszik, amelynek hiányzik az éltető talaja és levegője. Méh ha megkevesbedett erőkkkel is fog kikerülni a választási küzdelemből, — ami pedig szinte bizonyosnak látszik, — akkor sem fog vele sokat veszteni a magyar politikai élet, mert nemcsak hogy alkotások nem, de még csak egészséges és termékeny eszmék sem fűződnek dicstelen működéséhez.

JÓ SZÓNOK

A képviselőjelöltek mondják: — Maga azt képzeli, hogy jó szónok? Hiszen nem is tud jól magyarul. — Hát aztán? Cicero sem tudott egy szót sem magyarul és mégis jó szónok volt...

— **Tanulmányi kirándulás.** A Ref. Tanítók Vegyeskara ezévi tanulmányúti programja Budapest—Visegrád. Indulás július 3-án délután félgyór órákor. Szállás a Tanítók Házában, hol szállás reggelivel 1 pengő. Ebéd-vacsora 1—1 pengő. A Vegyeskar július 4-én délelőtt 9 órákor a Tanítók Háza dísztermében tartandó O. R. T. E. közgyűlés keretében a Dobó Sándor-émlékünnepélyen énekelni fog. 5-én délelőtt 8 óra 20 perckor az Eötvös-térről indulás hajón Visegrádra. Onnan aznap este vissza. Tértijegy II. o. 2 P, I. o. 320 fillér. Debrecenbe érkezés 6-án reggel 7 óra 5 perckor. A tagok nagy többségének arcképe igazolványa lévén, hogy az igazolvánnyal nem rendelkezők társas utazás címen elérhető 33 százalékos kedvezménye biztosítható legyen, még 5—6, — első sorban tanító családtag vagy dalos — csatlakozását szívesen veszik. Budapestig s onnan vissza a júny 11 pengő 84 fillér. Jelentkezést június 30-án délig elfogad Moocsári László ref. igazgató-tanító, Csapó-utca 45.

— **Tanulókat, gyakorlott segéd-lánvokat telvesz:** Laborfalvy divatszalon, Debrecen, Rákóczi-utca 41. szám.

— **Epe- és májbetegknél,** epe- és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz a hasi szervek működését élénkítő tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos, ha a Ferenc József vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorra isszuk. A Ferenc József keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszer-üzletekben kapható.

— **Találkozó.** A debreceni Fa és Fémipari Szakiskolában 1924—25—26-ban végzett növendéktársaimat felkérem, hogy 5, illetve 8 éves találkozóink megtartására jelentkezni sziveskedjenek. 1931 július 4-én délután 6 órákor összegyűnünk a debreceni szakiskola dísztermében és este 9 órákor az ott közlött vendéglőben társasvacsorát tartunk. — Meghívom az évfolyamársaimat s mind azokat a barátainkat, akik érdeklődnek találkozóink iránt. Részvételüket sziveskedjék bejelenteni és hogy hány személyvel vesznek részt, az alanti címre: Tóth László műasztalos. Debrecen, — Lorántffy-utca 28.

— **Újabb gyermekparalízis meg-hetegedés Egerben.** Egerből jelentik: A városi tisztiorvosi hivatal által hivatalosan is megerősített értesülés szerint a Hevesmegyében járványossá vált gyermek-bénulást Egerben már a második gyermek kapta meg. A hatóságok természetesen azonnal foganatosították a szükséges intézkedéseket.

— **Huszonöt pfennig egy gram-fon lemez.** Berlinből jelentik: A gramofonlemez készítése terén nagyjelentőségű találmányt szabadalmaztattak. Az új találmány lehetővé teszi, hogy teljes értékű lemez már 25 pfennig árban eladhatók legyenek. Emellett az új találmány szerint készülő lemezek állítólag törés-, víz- és tűzállóak.

— **Lack övek minden divat színben 88 fillér.** Csapkeáruház, Kossuth-utca 1

— **Világhírű filmszínésznők — analfabéták.** Nemrégiben kiderült, hogy az egyik világhírű filmszínésznő nem tud írni és olvasni. Ezzel kapcsolatban felmerült a kérdés, hogy a népszerű filmszínésznők milyen iskolát végeztek. Bizony nem egy kiválság még elemibe sem járt. Erről közöl nagyon érdekes és pompás képekkel illusztrált cikket a Délibáb színházi képeslap új száma.

— **Képesített kőművesmesterek szakosztályának tagjait felkéri az ipartestület,** hogy az ipartestület előljáróságának határozata folytán június 28-án, vasárnap délelőtt 10 órákor az ipartestület tanácstermében tartandó ülésen okvetlen jelenjenek meg. Tárty: a szakosztály új elnökségének tiszttségébe való megerősítése.

— **Akiknek a szívük működése rendetlen,** erőlködés nélkül ugy érhetnek el könnyű székelést, ha naponta reggel éhgyomorra megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

— **Az utlevelek kiadásának szüneteltetése.** A rendőrkapitányság utlevél osztálya értesíti a közönséget, hogy az utlevélkiadás elkészítése miatt 1931 június 28-tól június 30-ig bezárólag az utlevél kiadás szünetelni fog s így június 28—29—30-án az utlevélosztály a közönség rendelkezésére nem állhat.

GEBAUER

TEMETKEZÉSI VALLALAT
KOSSUTH-UTCA 2

TELEFON NAPPAL 103 ÉJLEL 20

— A Mester-utcai egyházzsír leánykörének évszázó ünnepélye. A Mester-utcai egyházzsír leányköre június 28-án délután 6 órákor a Piac-utca 7. számú ház nagytermében műsoros évszázó ünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Fel barátim. Éneklő a Leánykör. 2. Imádkozik Kovács Jánosné, a kis leánykör vezetője. 3. Megnyitót mond és a Leánykör ezévi munkájáról beszámol: Ruzsa Kálmánné, a nagy leánykör vezetője. 4. 180. Hall. ének. Éneklő Szatmáry Julia, hegedűn kíséri Nagy Janka. 5. Ifjúsághoz Szavalja Papp Juci. 6. Murakkózy Gyula: A mama mesél. Gyermekszínházi. Előadják a kis leánykör tagjai. Szünet. 7. 164. Halleluja ének. Éneklő Balázs Margit, hegedűn kíséri Nagy Janka. 8. Imádkozzál! Szavalja Maday Ilona. 9. Boldogság keresők. Vallásos színházi 2 felvonásban. Előadják a nagy leánykör tagjai. 10. Szaval: Szabó Ilonka. 11. Záróbeszéd és ima: Tartja: Magyar Bertalan s. lelkész. 12. Közének: 6 Adatok hálát az Istennek... Belépődij nincs. Műsor ára 50 fillér. Műsor megváltása kötelező.

— **Ötven kiló cseresznyét és meggyet loptak a Poroszlai-úton.** Taskovits József, az István gőzmalom főgépésze tegnap délelőtt feljelentést tett a rendőrségen, hogy keddről szerdára virradó éjjel Poroszlai-úti kertjéből elloptak 50—60 kiló cseresznyét és meggyet. A tolvajok a fákról szedték le a gyümölcsöt. Kára 35 pengő. A rendőrség a nyomozást megindította.

MEGFELELT

Az utazó kérdi a község egyik polgárától:

— Született ebben a városban valami nagy ember?

— Nem a! Itt igóncsak csecsemők gyűnnek a világra...

— **Felhívjuk olvasóink figyelmét,** miszerint bármilyen dolgát (lakás, vásárlás, utlevélügy stb.) szerény díjazás ellenében elintéztethet Budapestén anélkül, hogy személyesen felutazna s így megtakaríthatja az utiköltséget. Cím a kiadóban.

— **Kirándulásra és nyaralásra tetősátrak, viharokabátok, hátizsákok, esernyők, nagyválasztékban és jutányos áron kaphatók** Antalfy Gyula sportüzletében, Varga-utca 1.

— **Poloskát, svábót, molvt kirtani házilag csakis a Tócherer Címexinnel lehet,** mert nemcsak az élő rovarokat, de azok petéit is nyomban elpusztítja. Gyógyszertárak és drogériákban kapható.

— **Ügyvédi hír.** Dr Szalay Károly ügyvéd június elsején nyitotta meg ügyvédi irodáját a Szent Anna-utca 12. szám alatt, a városi bérpalota földszintjén.

— **Zongora órákat ad és csoportos magyar néptanítást is vállal** Igen jutányos áron zongoratanárnő. Cím a kiadóban.

Keresztény urinó-társat keres

hasonló urinó Szárhegyi údülőbe július 1-re. Napi penzió 5 pengő. Cím a kiadóban.

6/6
5/5

— **MAR HARMON KRUMPLI-TOLVAJT LÖTTEK AGYON.** A mostani zöld erdőben nemesak a vadgalamb fakadt sirva, hanem néhány szegény ember is. A dolgot ott kezdődik, hogy a monostori szegény embereket meglopják. Napról-napra fogyott a szegény ember kenyere — a krumpli. A jó monostoriak végre megakarták fogni a tolvajt és egész éjjel örködtek a krumpliföldön. Éjjel után egy óráig kellett várni, hogy megállapíthassák, ki lopja a krumplit.

Lassu, óvatos lépésekkel közeledett a tolvaj s rémes alakja megfagyasztotta az ember véréit. Óriási vaddisznó volt az aljas rabló, ami a vakáncsos állítása szerint lehetett két mázsa is.

A debreceni Nagy-Vadásztársulat több tagja vállalkozott, hogy a nagyon veszélyes vaddisznó-vadászaton részt vegyen. A sikeréig csak egy Nimródnek kedvezett.

Fischer Mihály tanító épen cigarettát csavart, mikor egy vadcsiznót lát futni. Ideje nem volt arra, hogy a cigarettacsavarást befejezze. Gyorsan ledobta kezéből a dohányt s villámgyorsan kapta vállához a puskát s a következő pillanatban szó és hang nélkül esett össze a szegény emberek rablója.

Kocsi hamarosan akadt és a jó zsákmánnyal hazafelé tartott a vadász. Utközben találkozott Fischer tanító Baltazár püspökkel, aki azt mondta neki: „Segítse a jó Isten a többihez is.”

A püspök óhaja beteljesedett, mert ma már a harmadik vadcsiznót lötte Fischer tanító.

— **A Monti Kör** 27-én, szombaton este kilenc órai kezdettel az Angol Királynő zöld termében évzáró családi összejövetelt tart, melyre a tagokat családtagjaikat és barátainkat ezuton hívjuk meg. Elnökség.

— **Halálozás.** A Tiszántul magyar társadalma körében őszinte részvétet kellett, hogy Molnár Antal ny. ref. tanító, a bagaméri Hangya szövetkezet ügyvezető igazgatója hatvanhét éves korában hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunytat, aki lelkes és gerinces híve volt a keresztény-nemzeti gonlatnak, nagy részvétől kísérve csütörtökön délután temették el.

— **Napozót és zuhanyfürdőt létesített a város a Guthon.** A város tudvalevőleg tervbe vette, hogy a Guthon kellemes és szép kirándulóléhséget létesít. A menedékház már régebben elkészült és vasárnaponként a debreceni kirándulók százával látogatják a szép guthi erdőt, a kellemes, árnyékos menedékházat, ahol kitűnő vendéglő is van. Most a város még egy napozót és zuhanyfürdőt is létesített a menedékház közelében, úgy, hogy a nagy meleg idején a kirándulók egész nap uszó ruhában naphozhatnak és tusolhatnak magukat.

— **Ha nyaralni megy, tanuljon idegen nyelveket.** Német, francia, angolra leggyorsabban és legolcsóbban megtanít Helen Society Miklós-utca 8. Ugyanott fordítások leggyorsabban eszközöltnék.

MŰVÉSZET

Karnagyképző tanfolyam nyílt meg a debreceni Zeneiskolában

Tegnap este a napi gondjaim pihentetésére és a hűhullám hatásának enyhítésére egy pohár sör testet-lelket üdítő áldásait élveztem az Angol Királynő nagyszűri nyári helyiségében, mialatt egy 18–20 tagú urfarsaság telepedett le a szomszéd asztalnál s hasonló hőnyíltó kargyakorlatba kezdett. Feltűnt nekem a sok soha nem látott idegen arc s mármár valami német, vagy külföldi átutazó farsaságot véltem, mikor élükön egy közismert és közszerepben álló ismerősömet láttam meg, aki látszólag a farsaság vezetője lehetett. A gondolatot tett követte és én nemsokára élénk beszélgetésbe keveredtem az egész farsasággal.

A sörtársaság a Debreceni Daloskerület karnagyképző tanfolyamának a hallgatói voltak. A velük bánatot felejtő barátom, a tanfolyam egyik előadója, aki szíves volt a tanfolyamról a következőkben informálni.

Mióta dr. Benkő Géza vm. tiszti főügyész a több vármegyét magába foglaló Debreceni Daloskerület ügyvezető elnöki tisztét elvállalta, a daloskerület intenzív működésével és eredeti, gyakorlati daloséletével elismerten a vidéki kerületek legelsőjének küzdött fel magát. Ennek az intenzív munkának az eredménye a most folyó 14 munkanapos karnagyképző tanfolyam is. Dr. Benkő Géza agilitásának s nagy dal-szeretetének volt eredménye, hogy dr. Rásó István, Hajdu vm. alispánja körrendeletet bocsájtott ki a vármegyéjébe, amelyben kötelezővé teszi a dalárdák megalakítását. Ezt az országos jelentőségű hitvallást a magyar dal művelése mellett most fogják a társ-törvényhatóságok alispánjai is kibocsájtani. Dr. Benkő Géza gondoskodott arról is, hogy a kerülethez tartozó törvényhatóságok a daloskerület támogatására bizonyos évi összeget szavazzanak meg. Ebből a megszávozott pénzből tudta nagy áldozatok és fáradság árán ezt a tanfolyamot megszervezni, mely június 22-től július 9-éig, 14 munkanapig tart. Ez az első vidéki karnagyképző tanfolyam s ennek mintájára fogják a jövő évben a többi daloskerületben a tanfolyamokat megszervezni. A karnagyképző farsztó szervezési munkáját a választmány, élén dr. Benkő Géza úv. elnök, a fáradhatatlan és közszerepben álló elnök és dr. Herpay Gábor vm. főlevéltárnok, kerületi főtitkár végezték. A tanfolyam anyagát, beosztását s általában a művészi részt P. Nagy Zoltán, a városi zeneiskola művész-igazgatójának vezetése alatt álló művészi bizottság keretében Forrai István, zeneiskolai tanár, a daloskerület karnagya állította össze és dolgozta fel. Ezt az anyagot a központ jóváhagyta és ez alapon folyik a kurzus is.

A tanfolyam célja az, hogy a vidéki dalárdák részére jó karmestereket képezzen s ezzel a dalosügy értékét emelje. A tananyag

olyan nagy, hogy a hallgatók minden idejét leköti. Dr. Vásáry István, a kerület elnökének megértő jóvoltából a tanfolyam tartamára a városi zeneiskola két tantermet bocsájtotta rendelkezésre, ahol P. Nagy Zoltán, a tanfolyam igazgatójának rendkívül jóindulatú s mégis szigorú vezetése mellett d. e. 8–12-ig, d. u. pedig 4–8-ig folynak az előadások. Este 8 óra után dalárdák látogatása van előírva, ahol a hallgatók gyakorlati tapasztalat-szerzés mellett maguk is vezényelnek.

A tanfolyam előadói: Szabó Emil zeneiskolai tanár (Zeneelmélet és összhangzattan, 28 óra), Szigethy Gyula főiskolai énektanár, kerületi törzskarnagy (Formatan, 9 óra). Zene-történet és esztétikát (8 óra) dr. Simkó Gyula zeneiskolai tanár ad elő. Kollventz Rezső főreáliskolai tanár, kerületi társ-karnagy 14 órában intonálási és hallásfejlesztő gyakorlatokat végeztet. B. Szűcs Ferenc tanítónőképző intézeti zene-tanár 9 órán át a vezérkönyv olvasásban képi a hallgatókat. A karóradalomról Vitéz Maklár Lajos kerületi társ-karnagy tart 6 órán át előadást. Dr. Benkő Géza 6 órában a dalosügy szervezését és a versenyszabályokat ismerteti. A karmesterkedés elméletét és gyakorlatát Forrai István tanítja és vezeti. A hallgatókból alakult férfikar 34 órán át a tanultakat gyakorlati vezetésben dolgozzák fel és a saját kebelükben alakult dalárdájuknak önálló betanítása és szakszerű ellenőrzés mellett történt vezetésével a vezénylés és vezetés minden fontosabb gyakorlati és elméleti tudását és fogását elsajátítják.

A hallgatók, akik több vármegyéből gyűltek össze, tanítókból és tanárokból rekrutálódtak s a legtöbbje dalárdánál működő aktív karmester, akik nagy lelkesedéssel és fáradhatatlan ambícióval tanulják a nagy melegben is a szép, de fárasztó anyagot. A vidékieket a kerület ingyen lakásban és ellátásban részesíti. A tanfolyam hallgatói: Balogh Antal Törökszentmiklós, Bede Kálmán Hajdusámson, Bertók Béla Mátészalka, Benőcs József Kisvárd, Borbás János Mátészalka, Cséke Zoltán Debrecen, Hadházi Sándor Derecske, Hajdu Gyula Földes, Hajdu Gusztáv Fehérgyarmat, Iványi Antal Hajdusoboszló, Losonczy Géza Debrecen, Pávay József Hajdudorog, Pozsár Gyula Téglás, Roósz Márton Kisterenye, Szabó Károly Debrecen, Thury Bernát Balmazújváros, Tóth János Hajdunánás és ifj. Vass András Debrecen.

A karnagyképző látogatása. A debreceni karnagyképző, — melyet XI. daloskerület agilis elnöke dr. Benkő Géza vm. főügyész alkotott meg — hallgatói Forrai István és Szigeti Gyula tanárok vezetése mellett meghallgatták tegnap este a Mácsai dal-kört. A dalkör nevében egy a hallgatókat, mint a tanárokat vi-

téz Kanabé Dezső, a dalkör alelnöke szép hazafias beszéddel üdvözölte s egyben emlékül adott minden hallgató részére egy dal-köri fényképet és három dal-partitúrát. A hallgatók részéről Bartók Béla igazgató-tanító köszönte meg a kedves figyelmet. A beszédek után a dal-kör hangversenyt adott és a hallgatók próba vezénylést végeztek.

VIGSZINHÁZ

TELEFON 14-71

Az előadásokat katonazenekar kíséri! Péntektől hétfőig június 26-tól 29-ig. A földkerekség legnagyobb illuzionista művészei

UFERINI ÉS TARSULATA vendégszínháza.

A 33 rejtély műsora! A titokzatosság művészetének színháza! A régi és új világ titka!

A vidámság és nevetés estje!

OLCSÓ HELYÁRAK!

Előadások kezdete hétköznap 7 és 9 órakor. Vasárnap 5–7 és 9 órakor.

Kertmozgó

Az előadásokat katonazenekar kíséri! Péntek, szombat június 26–27-én:

ELISABETH BERGNER művészi alakításával

ELZA KISSASSZONY filmregény 9 felvonásban.

Azonkívül: Richard Talmadge bravur főszereplésével

A ZÖLD SÁRKÁNY (Alkoholbanditák)

Egy lecsúszott milliós kalandjai 7 felvonásban.

Előadások kezdete este 9 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a belépőjegyek másnapra érvényesek.

— Jávai utazó előadása a vagongyárban. Mustafa, a jávai világot 27-én, szombaton este 7 órai kezdettel a vagongyár disztermében tartja utolsó előadását utazásáról. Jáváról, az ottani viszonyokról és szokásokról. Az előadása végén ez alkalommal is bemutatja rendkívül érdekesítő indus szemfényvesztő és bűvész mutatványait. Az előadásra belépődíj nincs, vendégeket szívesen látunk.

— Szétrombolta egy munkás fejét a leszakadó kötőmög. Verpeléről jelentik: Sulyos bányászercsételenség történt a napokban Verpeléten. A község határában fekvő homokbányában dolgozott társaival Kovács István 39 éves tiszánai illetőségű napszamos. Egy mélyebb tárnát ástak, amelynek boltozata egy óvatlan pillanatban leszakadt és maga alá temette Kovácsot. A közelben dolgozó munkások azonnal társuk segítségére siettek. Kézrel kaparták ki testét a kődarabokkal vegyes földréteg alól, mely valósággal darabokra zuzta Kovács István fejét. A szerencsétlen embert, aki egyébként számos csonttörést és belső sérülést szenvedett, beszállították az Irgalmasok egri kórházába, ahol pár órai szenvedés után meghalt.

— Kis kutya, nagy kutya nem ugat hiába... hogy olcsón vásárolhat a Springer papírboltban. Irodai levélpapírok, toilette papírok prima Springer papír-, fotó-cikkek szaküzletében Ferenc József ut 38.

A Margit strandfürdő állandóan nyitva!

Idény és havi bérletjegyek felnőttek és gyermekeknek nagyon kedvezményes áron válthatók

Rövid hírek

a nagyvilágból

Newyorkból jelentik, hogy Endres és Magyar óceánrepülő pilóták befejezték a budapesti repülés előkészületeit. A földi repülőteréről Harboug Graceba repülnek, ahol új üzemanyagot vesznek fel.

19 évvel ezelőtt az olaszországi Lecceből Amerikába vándorolt ki egy munkás, akinek hajója az Atlanti Óceánon elsüllyedt. Miután azóta hír nem jött felőle, családja elíratta. Most 85 éves anyját és 3 nővérét értesítették az Egyesült Államokból, hogy az elvesztettnek hitt kivándorló most halt meg és hagyatéká, több mint 15 ezer dollárt megküldték az örökösöknek.

Bengáliában a villám lecsapott egy erdészkuynyóba és megölt egy fiatal fiút. Megérintette a mellette fekvő béna anyját is, akit az erős áram meggyógyított és most járni is tud és teljesen egészséges.

Londonból jelentik, hogy az Angol Bank, a Federal Reserve és a Nemzetközi Fizetések Bankja elhatározta, hogy június 26-tól kezdődően július 16-ig 100 millió dolláros hitelt bocsát a német birodalmi bank rendelkezésére.

Illetékes helyen elhatározták, hogy kormányrendelettel fogják a telekparcellázás kérdését szabályozni.

Düsseldorfból jelentik, hogy Kürten Péter tömeggyilkoson a haláltól való félelem miatt a megőrülés jelei kezdnek mutatkozni.

TURISTASÁG

Az M. T. E. debreceni osztálya vasárnap és hétfőn 28-29-én kirándulást rendez a Guthi erdőben lévő dr. Vásáry István-menedékházhoz, fürdőruhát mindenki hozzon magával, mert az ideális napozás és zuhanyfürdő kabinokkal elkészült s azt bárki díjtalanul használhatja. Hideg és meleg ételkről, valamint jégbe hűtött italokról gondoskodás történt. Azonban bárki is főzhet az erre kijelölt helyeken. Indulás reggel pontosan 8 órakor, visszatérés este 9 órakor. Akik vasárnap kint akarnak maradni, azok fekhelyéről gondoskodik a vezetőség. Vendégeket szivesen látunk. Utiköltség oda-vissza 1 pengő 20 fillér. Vezető vitéz Poroszlai János.

A debreceni kir. ügyészségtől.
1931. El. I. B. 23/5. szám.

HIRDETMENY

A kir. főügyész urnak 1930. évi december hó 18. napján kelt 2928/1930 f. ü. számú rendelete alapján a debreceni kir. ügyészség elnöke ezennel közhírré teszi, hogy a bünyügyi irattárban 1880-tól 1909-ig bezárólag felhalmozódott iratok és kezelési könyvek selejtezés alá kerülnek.

Erről az érdekelt feleket oly felhívással értesitem, hogy amennyiben a megjelölt selejtezendő iratok valamelyikének kiadását, vagy további megőrzését kívánják, eziranti folyamodványukat jelen hirdetésny közzétételétől számított egy hónapon belül a debreceni kir. ügyészség elnökéhez nyújtsák be.

Debrecen, 1931. évi június hó 3. napján.

Dr. Mező Sándor,
a kir. ügyészség elnöke.

Hirdessen
a Debreceni Újságban

TESTEDZÉS

A miniszterelnök jóvoltából három és félezer négyzetméter új területhez jutott DVSC új sportpályája

Félig vágya ment teljesezésbe az immár 1400 tagot számláló Debreceni Vasutas Sport Clubnak. A tagok vállvetett, önzetlen munkája révén rövid pár év alatt olyan sporttelepet vorázolt a Diószegi-útra, amely — a fővárosiaktól eltekintve — vidéki viszonylatban páratlanul áll. Nagy hibája volt azonban a telepnek, hogy a terület keskeny volta miatt a hatalmas tribünöt úgy kellett megépíteni, hogy annak egyik sarka teljesen hozzásimul a mögötte levő dohánygyári terület kerítéséhez. A Club választmánya, figyelemmel a nagy látogatottságra, legutóbb elhatározta, hogy lépéseket tesz abban az irányban, — hogy a tribün háttá mögött átjáró létesíttessék s az újonnan nyert területre az idők folyamán egy uszó medence építtessék. A Clubnak ez irányú s az Országos Testnevelési Tanács utján a pénzügyminiszterhez írtatott kérvényére a tárgyalás kezdetleges stádiumban lévén, a Club választmánya íónak vélte az ügyet szorgalmazni, hogy az lehetőleg még a folyó évben elintéztessék. Kérvényt intéztek tehát gróf Bethlen István miniszterelnökhez, mint Debrecen képviselőjéhez s támogató közbenjárását kérte ez ügyben. A kérvényt Hadházy Zsigmond főispán juttatta el a miniszterelnökhez, akit erre a Club vezetőiből álló küldöttség kért fel. A főispán meglez szeretettel karta fel az ügyet s a miniszterelnöknél is személyesen közbenjár.

Két hét sem telt bele s a Club vezetője egy Budapestről leküldött ad hoc bizottsággal való tárgyalásra hivátott meg, mely bizottságban a pénzügyminiszter felhatalmu megbízottja és a MÁV igazgatóságának ugyan-csak felies intézkedési jogkörrel kiküldött képviselője is helyet foglaltak. A tárgyalások 24 óra alatt azt

eredményezték, hogy a bizottság helyszíni szemlét tartva, a dohánygyári raktár és dohánygyár igazgatóságának megértő támogatásával 30 éves szerződést létesített, amely szerint a kérdéses földterület 3507 négyzetméter — a Debreceni Vasutas Sport Clubnak diimentesen átengedett. — sőt szerződésileg az is biztosított, hogy ez az átengedett terület 220 méter hosszúságban, — 4.400 pengő költséggel — felerészben a kincstár, felerészben a MÁV terhére vasbeton kerítéssel elkerítés-sék.

Érthető a Club választmányának és 1400 tagjának meglepésszerű öröme, amely Debrecen illusztris képviselőjének, gróf Bethlen Istvánnak a testnevelés nemes hivatását oly lelkesen átérző, előkelő gesztusa nyomán fakadt. Hisz ezáltal 30 év tiabb építőmunkájának lehetősége nyílt meg a Club munkára és áldozatra kész tagjai előtt, kik bizonyára eddigi serényességükkel fognak tovább dolgozni annak a sporttelepnek a fejlesztésén, amit évek szorgalmával ugyszólván a semmiből teremtettek. És az az emléktábla, melyet a hatalmas tribün falába óhajt a Club elhelyezni: minden időben ragyogó aranybetűkkel fogja hirdetni Debrecen nagynevű, a magyar testnevelés fontosságát oly mélyen átérző képviselőjének, gróf Bethlen Istvánnak előkelő gesztusát.

A telekérés ilv gyors elintézésé után a Club vezetősége Balás Károly kormányfőtanácsos, ügyelgazdátó és Krámer Gyula műhelyfőnök vezetésével népes küldöttséggel kereste fel a főispánt hogy hálálisan megköszönje az eredményes közbenjárást és hogy hálálát és törhetetlen ragaszkodását gróf Bethlen István miniszterelnöknek is tolmácsolja.

Pénteken folyamuszás és vivóverseny a Hadsereg Sporthét programja

Budapest, június 25.
A Hadsereg Sporthét második napján reggel a Vármezőn megkezdődött a díjlovaglás. Vitéz Gömbös Gyula honvédelmi miniszter a magyar lövésztés érdekében így rendelkezett: hogy a versenyzők csak magyar tenyésztesü lovakkal indulhatnak. A díjlovaglást pénteken folytatják. Ugyancsak pénteken délután lesz a Hadsereg Sporthét legérdekesebb versenyszáma, a negyvenkilométeres folyamuszás a Dunán.

A benevezettek egyik csoportja délután fél 5 órakor indul az úpesti kikötőnél lehorgonyzott pontonokról. A másik csoport 5 perc múlva indul. A verseny célja a MAC margitszigeti evezősházának vonalában lesz.

Pénteken megkezdődnek a Hadsereg Sporthét vivóversenyei is. Reggel nyolc órakor kezdődnek a párbajtőr szenior és junior csoportok előmérkőzései. Délelőtt tízezer órakor

nyel következett. Mindenik csapat megfelelt a hozzáfűzött reményeknek. — Egyénileg legtöbb pontot ért el Antal Sándor levente 95 ponttal. Délelőtt folyamán az atletikai előmérkőzések voltak juniorok és szeniorok számára. Délután 3 órakor az összes leventék a sporttérrre vonultak, a levente zenekar zenéje mellett, élen víve a magyar reménységek szimbólumát, a levente zászlót.

A sporttéren vitéz Dobos Sándor főoktató vezetése mellett állottak fel a tömött sorokban. Felcsendült a zenekartól a Himnusz, majd Rentes Sándor testnevelési bizottsági elnök a 10 éves levente intézmény fontosságát méltatta megnyitó beszédében.

Felemelő látvány volt, szemét, lelket gyönyörködtető az összes leventék szabadgyakorlata. Majd az évi munka koronájaként filmszerűen vonultak fel az egyes levente csoportok, tudásuk legjavát adva, tanujelét adva annak, hogy küldetésüket megértik, készítve az ép lélek mellé az ép testet, a nagy magyar jövő dicsőséges kialakulásához.

Lovasok jönnek, Hunok ivadéka. Lóra termett magyarok. Ugetés, rövid vágta stb. Boldog örömmel figyel a közönség. Kerékpáros leventék karikázának a tribün elé, nem közönséges izléssel feldíszített kerékpárokon, a piros-fehér-zöld szín kidomborításával a kerékpárosok elosztásánál. Mitrovics Gyula dr. igazán nagy munkát végzett, mert leventéi bámulatos ügyességével lekötötte a közönség figyelmét. Közben az egészségügyi leventék nagy tudásról tettek tanúságot.

Szabó Gábor levente egyesületi elnök hazafiasságtól izzó szép beszédében köszöntötte az oktatói kart és a leventéket s a Hiszekegy elnéklése után a díj kiosztására adott intézkedést. A zsüri bizottság vitéz Giró Mihállyal az élén, mindenütt ott volt. Az atletikai verseny megrendezésében Mikó Imre testnevelési tanár, Vida Kálmán, vitéz Tóth Sándor, Szabó Antal, Berki Sándor, Nótin Imre oktatók nagy szakavatottságot árultak el. A zenelet Béres Antal oktató dirigálta.

Csak előre bátran leventékt Magyar ország nem volt, hanem lesz!

SZELVENY

a Debreceni Újság—Hajdúföld tipp-verseny pályázatához.

Amatőr bajnokság állása

június 21-én:		Június 28-án:	
1. NyKISE	42	1.
2. DKASE	40	2.
3. NyTVE	40	3.
4. DVSC	37	4.
5. DEAC	29	5.
6. KSE	28	6.
7. DTE	21	7.
8. PMAV	19	8.
9. NSE	18	9.
10. DMTE	18	10.
11. MTSE	16	11.
12. NyÖTSE	15	12.
13. Textilgyár	14	13.
14. NyMTK	7	14.

Pályázó neve és lakása:

Egy személynek hetenkint tetszésszerint mennyiségű szelvényrel lehet pályázni.

Kedden döntenek az Attila vesztegetési ügyében

Budapest, június 25.
A PLASz fegyelmi bizottsága folytatta az Attila-Turul vesztegetési ügyben a vizsgálatot. Több játékost idéztek meg a Turul és az Attila részéről. Miskolcra megjelent Tarnay Gyula százados, Kardos Viktor és Maszlonka játékos, akiket mind kihallgattak. A vizsgálat lefolytatása alapján a következő keddi tanácsülésen hoznak döntést.

A labdarugó sport adminisztrációjának egyszerűsítése

Budapest, június 25.
A MLSz mai ülésén foglalkoztak a labdarugó sport adminisztrációjának egyszerűsítése ügyében beadott javaslatokkal, amely ügyben valószínűleg jövő esztendői elnöki ülés határoz.

Harmincezer munkanélküli van Magyarországon

Budapest, június 25.
A m. kir. állami munkaközvetítő hivatalnak a kereskedelmi miniszterhez intézett jelentése szerint a budapesti és a hét vidéki hatóságai munkaközvetítő, valamint a jelentésre kötelezett 89 budapesti és 40 vidéki munkaközvetítő irodáknál májusban 19.372 munkahelyet jelentettek be és 53.983 munkakeresőt tartottak nyilván. Ezek közül 15.207 egyént iuttattak munkához, illetőleg helyeztek el. Tehát május utolsó napján az országban 30.919 volt a nyilvántartásban maradt munkanélküliek száma.

Pécse épül az első vasvázis épület Magyarországon

Pécs, június 25.
A metzki fürdőszanatórium építése ügyében a sanatórium helyének megálapítása céljából Pécsre érkezett Kerntler Kálmán pénzügyi államtitkár, a helyszíni szemle ma délelőtt volt. A helyszíni szemlén megállapították, hogy az épület 165 méter hosszú, 22 méter magas lesz. Az új épület a legmodernebb vasvázis rendszerrel épül és ilyenformán az első vasvázis épület lesz az országban. Az épület 2 millió 3 ezer pengőbe fog kerülni.

ANYAKÖNYVI HIREK

Elejegyzések: Mészáros Sándor 30. évi hánykérés—Veres Mária, Kiss János tímar segéd—Borsi Eszter, Paop Sándor cipész segéd—Szerépi Erzsébet, Szodrai János közműves segéd—Lőrincz Júlia, Orosz József npsz.—Horváth Eszter, Matkó András asztalos segéd—Nyíri Etelke, Szinesák Ferenc fia—Zagyva Róza.

Születések: Varga János sófőr, fiú Tibor, Eisenberg János fűszerkereskedő leány Anna, Lukács László magán-tisztviselő leány Éva Veres Lajos állványozó segéd leány Róza, 1 halva születés és 3 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Kovács János ref. 63 éves, Szekeres-utca 57., Molnár István né Kálmán Zsófia ref. 79 éves, Wolofka-utca 2., özv. Bányai Károlyné Komáromi Róza ref. 59 éves, Kut-utca 104., Székely Károly ref. 42 éves, Símai M.-utca 44., Biró Erzsébet ref. 6 éves, Fái dűlő 29., Medveczky Lajos ref. 2 hónapos, Pesti-utca 4., Bellon Gábor rom. kath 1 hónapos, Pesti-utca 4.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

Sopronban elfogtak két kommunistát, akik lázítani jöttek Magyarországra

Sopron, június 25.
A soproni rendőrség büntügyi osztálya elfogott két fiatal kommunistát, Berger Lajos és Körtvélyesi Géza személyében. Mindketten cseh állampolgárok és bécsi helyi lakosok. A határon utlevél nélkül jöttek át, három bőrönd kommunista iratot hoztak magukkal Sopronba. Az iratokat a bécsi kommunista párt küldötte a budapesti központnak. A röpcédulákon felszólítják a kommunista párt tagjait, hogy szavazásukkal tüntessenek a párt mellett. A soproni rendőrség a két fiatal kommunistát megbilincselve Budapestre szállította.

Magukkal Sopronba. Az iratokat a bécsi kommunista párt küldötte a budapesti központnak. A röpcédulákon felszólítják a kommunista párt tagjait, hogy szavazásukkal tüntessenek a párt mellett. A soproni rendőrség a két fiatal kommunistát megbilincselve Budapestre szállította.

HAJDUFÖLD

Szerkesztő: MEISSNER KÁROLY,
Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara titkára

KÖZGAZDASÁGA

Földművelésügyi miniszteri rendelet a takarmányozási célra festett buza felhasználásáról

Budapest, június 25.
A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a takarmányozási célokra megfestett s kiosztott buza, buzadara rendeltetészerű felhasználásának megővése tárgyában. Eszerint az Eocinnal festett buza, buzadara kizárólag takarmányozási célokra szolgál és ezért azt a rendeltetéstől eltérő célra, nevezetesen emberi táplálkozásra, vagy ipari feldolgozás céljára forgalomba hozni, avagy vetőmagként felhasználni, nem, különben ilyen műveletek palástolása végett az Eocinnal festett búzából, buzadarából a festékanyagot akár vegyi, akár fizikai uton kivonni egyaránt tilos, hogy az Eocinnal festett búzának, buzadarának, vagy az arról leporló Eocinnal más (termésállapotban levő) kenyérmagvakhoz való hozzákeverése elkerülhető legyen, az Eocinnal festett búzát, buzadarát más mezőgazdasági terményektől gondosan elkülönítve kell tartani, továbbá azt a helyiséget, tartályt, ponyvát, vagy zsákot stb., amely ily készlet befogadására szolgált, más termény elhelyezése előtt gondosan ki kell tisztítani. Aki a rendelet valamely rendelkezését megszegi vagy kijátszza, amennyiben cselekménye súlyos, a büntetőrendelkezés alá eső kihágást követi el, pénzbüntetéssel büntetendő.

—16.50, Felsőm. Sörárpa 18.50—21.00, Egyéb Sörárpa 17.50—18.00, Repce 13.65—13.75, Egyéb tengeri 13.65—13.75, Zab I. 24.00—24.25, Zab II. 23.50—23.75, Korpa 12.65—13.00, 8-as liszt 17.75—18.25.
Biborhere 29—31, Tökmag II. 32—34, Mák 95—97, Malátacsira 12—13, Konkoly 12.5—13, Olajpog. 14—16, Sz. répszel. 8.25—8.50, Széna pr. 9.90, Lucerna pr. 11—12, Szalma pr. 3.8—4.2.

Teljes üzlettelenség a terménytőzsdén

A terménytőzsdén a határidősforgalomban csak tengeriből volt üzlet, miután a júniusi buza és rozs terminusa lejárt, az új termésű gabona forgalma pedig még nincs beiktatva a határidősüzletbe. A tengeri irányzata szilárd volt, tekintettel a kedvező termésjelentésekre és júliusra 9. augusztusra 13 fillérrel emelkedett az ára. Az új júniusi tengeri 15 fillérrel zárult magasabban.

A felmondások keretében 2100 mázsa búzát mondtak fel és az utolsó likvidációs kurzust 14.40 pengőben állapították meg.

A készáruipiacon jelentéktelen volt a forgalom. Búzából mintegy 8 vagon cserélt gazdát. A rozs is teljesen üzlettelen. Új rozsban kötöttek üzletet 14.25 és 14.50 pengős árak között. A takarmányipiacon árpában volt valamelyes forgalom és a repceüzlet indult meg élénkebb tempóban. A mai forgalomban 6 vagon repce eladását jelentették be. A magpiac üzlettelen, a lisztárak nem változtak.

A budapesti és vidéki nagymalmok lisztárai VI—VII. havi szállítási engedménnyel: Ogg-es 31.50—32.00, 0g-es 30.50—31.00, 2-es 29.50—29.75, 4-es 28.50—29.00, 6-os 26.25—26.75, 7-es 21.50—22.00, 7 és háromnegyedes 19.00—20.00, 8-as 17.75—18.25.
Rozs: 0-as 30.00—30.50, 1-es 29.00—29.50.

A határidősüzlet hivatalos árjegyzése: Tengeri: július 13.25—13.33 (13.31), augusztus 13.36—13.50 (13.45), 1932 május 11.57—11.42 (11.42).

A készáruüzlet hivatalos árfolyamai. Búza: tiszai 77 kg 14.50—14.75, 78 kg 14.75—14.90, 79 kg 14.95—15.25, 80 kg 15.05—15.35, felsőtiszai és jász-sági 77 kg 14.30—14.45, 78 kg 14.45—14.60, 79 kg 14.65—14.85, 80 kg 14.75—14.90, dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg 14.05—14.20, 78 kg 14.20—14.35, 79 kg 14.45—14.65, 80 kg 14.55—14.75. A különleges buza árjegyzése: tiszai 80 kg 17.75—20.10.

Pestvidéki rozs 13.65—13.85, Egyéb rozs 13.65—13.85, Takarmányárpa I. 16.75—17.25, Takarmányárpa II. 16.25

Zürichi zárlat

Páros 20.20, London 25.10 és egyegyed, Newyork 515.90, Bruxelles 71.87, Milánó 27 és egyegyed, Madrid 48.70, Amszterdam 207.62 és fél, Berlin 122.47, Wien 72.48, Szófia 3.73 és fél, Prága 15.27 és egyegyed, Varsó 57.78, Budapest 90.06, Belgrád 9.12 és fél, Bukarest 3.07 és egyegyed.

Valuta árfolyamok:

Angol font 27.82—27.97, Belga 79.60—80.00, Cseh korona 16.89—17.01, Dán korona 153.00—153.60, Dinár 10.06—10.14, Dollár 571.50—574.50, Francia frank 22.40—22.70, Hollandi forint 229.85—230.85, Lengyel zloty 63.85—64.25, Lei 3.38—3.42, Léva 4.12—4.18, Lira 29.85—30.15, Német márka 135.60—136.20, Norvég korona 153.20—153.80, Osztrák schilling 80.25—80.65, Svájci frank 110.65—111.25, Svéd korona 153.35—154.00.

Budapesti állatvásár

A vágómarhavasárra felhajtottak 679 darab vágómarhát. Ökör legjobb 77—84, közép 60—76, gyengébb 44—58, bika legjobb 78—82, közép 60—76, gyengébb 54—58, tehén legjobb 75—82, kivételesen 85, közép 58—74, gyengébb 38—56, bivaly 28—42, növendékmarha 62—76, kicsontozni való 24—34 fillér. Az irányzat vontatott.

A ferencvárosi sertésvasárra felhajtottak 2650 darab sertést. Árak élő-súlyban kilogrammonként: könnyű sertés 94—100, közép 100—104, nehéz sertés 104—106, prima közép, keresztzett 106—110 fillér. Az irányzat élénk.

Visszaadják a gabonabizományosok biztosítékának egy részét. A tőzsdetanács csütörtökön délelőtt ülést tartott, amelyen arról az indítványról határoztak, hogy a gabonabizományosok biztosítékának egy részét fizessék vissza. A gabonabizományosok biztosítékainak összege már négyszázezer pengőnél több és az érdekeltek szerint ennek az összegnek fele is elegendő arra, hogy a mainál sokkal nagyobb forgalom esetén is fedezetet nyújtson az esetleges differenciákra.

Nagy adómérséklést jelent a bőripari termékek fázisrendszerű forgalmi adójának bevezetése

Budapest, június 24.
A hivatalos lap mai, június 26-iki számában rendelet jelenik meg az egyes bőr, bőripari és bőrfeldolgozó ipari, valamint kaucuk ipari termékek után szedendő forgalmi adó váltás alá eső áruk közhatóságok részére történt szállításának a szerződési, illetőleg alóla való mentességéről. Hivatalos helyen azt a felvilágosítást adták, hogy a bőripari és bőrfeldolgozó ipartermékek forgalmi adóváltás vonásával az érdekelt adózóknak egy régi kívánsága teljesül. Ez adóváltás nem úgy, mint az előző adóváltások, nem adómérséklést jelentenek. A rendeletben felsorolt kaucuk árukat azért kellett bőrforgalmi adó váltás alá venni, hogy az ilyen cikkeket is árusító kereskedők és iparosoknál a rendes forgalmi adó mentesség minél megközelítőbben érvényesülhessen.

Prágában nem tudnak megegyezni a gabonamonopólium kérdésében

Prága, június 25.
A gabonamonopólium kérdésében újabb nehézségek merültek fel. A szociáldemokraták az rozs átlagárát 140 koronában kívánták megállapítani, az agráriusok azonban 145 koronát követeltek. Az engedélyezési eljárással, valamint a lisztkeverő törvény meghosszabbításával lehet csak a helyzeten ideiglenesen segíteni.

Ezzel azonban a Magyarországgal való új kereskedelmi szerződés veszélyeztetve volna. Parlamenti körökben komoly kormánykriszistól is beszélnek és felmerült a gondolat, hogy a koalíció egyenletlenkedésének fokozódása következtében hivatalnokkormány kerüljön a mostani helyébe.

A Pravo Lidu szerint e nehézségek miatt nem tudtak tegnap Genfben elutazni a csehszlovák kormány megbízottai a magyar delegátusokkal való tárgyalásra.

Vásárok jegyzéke

Június 26-án. Nagyharsány, Ráckozár, Rum (sertésvásár nincs). Állatvásár: Mindszent.

Június 27-én. Erdősokonya, Karád (sertésvásár nincs), Körösladány, Nemeshegyes (sertésvásár nincs), Nagyberki (sertésvásár nincs), Szabadszentkirály. Állatvásár: Battonya. Kirakodóvásár: Mindszent.

Eladó háza

van? 30 fillérbe kerül, hogy sok ezren tudomásul vegyék.

— Hirdetését feladhatja: —
Kossuth-u. 3. l. e

Tyukászné,
aprómarha tenyésztés-
hez értő felvétetik. —
Széchenyi utca 21. 52

Szakácsnő
kerestetik vidékre, ki a
baromfi kezeléshez is
ért. Értekezhetni: Péter-
fia 34., keresztpület. 4673

Allást kereső nők

Ebédkihordást
takarítást, mosást, vasa-
lást, meszelést vállal öz-
vegy asszony. — Cime-
kért a kiadóba megyek.

Napi 2 pengőért
mosni, takarítani ház-
hoz megyek. Városháza
társaság, Piac utca. 4545

Néhány
uriember részére mosást
vállalok. Forgácsné, —
DEMKÉ barak, II. épü-
let 4. ajtó. 4480

Betöltendő állás férfiaknak

Arató munkások
szükségesek város alatti
15 hold rozsvetéses leta-
karítására részbe. Je-
lentkezhetnek Vár uca 8,
vagy Gazdák Bankja, —
Kossuth utca. 4666

Bejáró
mindenest azonnal fel-
veszek. Jókai utca 4.

Idősebb
asszony hához megy fe-
hérmű varráásra napi
1 pengőért. Cim Lacikus
Jánosné, Szív utca 13.

Kiadó lakás

Kiadó
tágas szoba, konyha, —
speiz, mosókonyha, mel-
lékhelyiségekkel. Teleki
utca 32. 425

Egy
utcai szoba, konyha, —
speiz azonnal kiadó. —
Wesselényi u. 93. 418

Kiadó
azonnal Mester utca vé-
gén a sorompónál jó la-
kás, 2 szoba, előszoba,
konyha, zárt terrasszal,
villanyvilágítás, magá-
nos ház. Értekezhetni
Gazdák Bankja, Kossuth
utca. 4667

Kálvintéren
utcai emelet 3 szobás
lakás bármikor kiadó
Kulcsár üzlete. 4662

Kéttalajos
utcai szoba, csinosan be-
rendezve, kapualatti elő-
szoba bejárattal kiadó.
Széchenyi utca 17. 419

Kiadó
augusztus 1-re Epres-
kert utca 5. szám alatt
kétszobás utcai lakás —
összes mellékhelyiséggel
— külön udvar, furrott
kut. Értekezés 5/a. szám
alatt. 4660

Két
nagyobb és kisebb szo-
bából álló magasszob-
szintes modern lakás, —
fürdőszoba, előszoba, —
kamara és egyéb mellék-
helyiségekkel együtt —
augusztus hó 1-re kiadó.
Nagyvárad utca 14. 431

Egy
udvarra nyíló szoba —
július 1-re kiadó. Zöldfa
utca 4. 4669

Kiadó
augusztus 1-re 2 szobás
modern udvari uri lakás
mosdószobával, — Vár-
utca 8. 4665

Kisebb
két és rendez egy szo-
bás lakás kiadó. K. Tóth
utca 5. 421

Szent Anna u. 20.
egy szép utcai szoba ki-
adó. 429

Négyszobás
komfortos tágas lakás,
külön kerttel kiadó. —
Szent Anna 29. 4654

Két
szoba, előszoba, konyha,
spájz, mellékhelyiség
kiadó. Czeléd utca 7. 4653

Utcái
kís szoba, konyha mel-
lékhelyiséggel július 1-re
magánok nőnek kiadó.
Erzsébet utca 27. 426

Kiadó
2 szoba és mellékhelyi-
ség július 1-re magá-
nyos udvarban, Burgon-
dia 14. 4663

Szoba
konyha, kamra kiadó
Thaly Kálmán-u. 4. 4356

Egy szoba
konyha, fűtőkamara
lakás július elsejére ki-
adó. Külön mosókony-
ha, udvaron furrott kut
és vízvezeték. Kertes,
virágos udvar. Apafi-
utca 20. 4418

Három
szobás, hálófülkés, —
földszintes utcai mo-
dern lakás november-
re kiadó. Thaly Kál-
mán-u. 4. 4354

Utcái
pircelakás kiadó. Mester
utca 29.

Irodának,
rendelőnek 2 szép vilá-
gos utcai szoba Kos-
suth utcán, színházra
néző balkonnal, azonnal
kiadó. Kossuth utca 8.
4445

Két
szoba, konyha kiadó ju-
lius 1-re. Cegléd utca
14. szám. 4131

Ötszobás
modern ház, kerttel és
házmesterlakással ki-
adó novemberre. Tiszt-
viselő-telep. Bornem-
issza-u. 6. Értekezhetni
Villanytelepen.
Aberle. 4355

Lakást adok
azonnal takarításért
tisztességes gyermek-
telen házaspárnak. —
Darabos utca 7. 4639

Egy
szoba, konyha, kamara
július 1-re kiadó. Vig-
kedvű Mihály utca 24.
szám. 4632

Magoss György tér 1.
2 szobás udvari júliusra,
elsőszobás vízvezeték
augusztusra kiadó. 4661

Egy
szobás, konyhás lakás
kiadó. Csapó utca 30. 4674

Három szoba
nagy előszoba mellék-
helyiségekkel, száraz, —
augusztusra kiadó, Köl-
csey 18. 4672

Butorozott szoba

Különbejáratu
szépen butorozott nagy
szabába intelligens fia-
talembert hasonló lakó-
társat keres olcsó lak-
bérrel. Hatvan utca 1.,
II. e. 17. III. kapu. 309

Az új főposta
mellett csinosan butoro-
zott szép világos szoba
1—2 személynek olcsó
bérért kiadó. Hatvan u.
1., II. e. 17., III. kapu
309

Különbejáratu
két szoba butorral vagy
anélkül egyenként is ki-
adó. Püspöki palota 1.
38. szám. 4300

Különbejárati
csinosan butorozott szo-
ba, fürdőszoba haszná-
lattal kiadó. Piac utca
77., keresztpület, I. em.
6. ajtó. 393

Két
egymásba nyíló utcai
szoba butorozva vagy
butor nélkül is kiadó. —
Thaly Kálmán 3. szám. 4671

Lakás és szoba kereslet

Augusztus
elsejére gyermektelen
házaspár keres két szo-
bás komfortos lakást
piac közelében. Ajánla-
tokat „Tiszviselő” jelgé-
re kiadóba. 424

4—5, esetleg 6
szobás lakást keresek
augusztus elsejére. —
Ajánlatokat „Uri lakás”
jelgére a Debreceni
Újság kiadóhivatalába
kérek.

Oktatás

Tanítás
Kovács István tanár —
(Károly Ferenc József-
ut 26/b) elfogad tani-
tásra középiskolai fiu-
és leánytanulókat, vaia-
mint magántanulókat is.
4422

Teljes ellátás

1—2 uri
gyermeket nyaralásra
elvállal a Bocskay kert-
be uri család. Cim a
kiadóba. 4552

Teljes ellátást
ad uri család egyetemi
vagy középiskolai fiu,
vagy leány hallgatóknak
Püspöki palota 1. 38.
4447

Gazdasági eszközök

Magánjáró
cséplő, arnitura 8-as —
1925 évi próbával, teljes
felszereléssel, külön kü-
lön külön is eladó. Ára
130 mm. buza. Zsom
Imre, Nádudvar, Mester
utca 277. sz. 4605

Ajánlat

KIRÁLY
Kávéi mégis a
legjobb! Ol-
csó, kiadós, ki-
válóan zama-
tos. Dégenfeld-
tér 11. szám.

Borotválás 16,
hajnyírás 20—30, endo-
lálás 60, manikűr 30 fil-
lér. Wesselényi utca 111
Szikszár. 4491

Szemüvegek,
hőmérők, látszerek leg-
olcsóbban Paulo vérsnök,
bélyegzőkészítő és lát-
szerkereskedőnél Batt-
hyány u. 22. 3847

Parkirozások
rózsaszínűk, minden-
féle virágpalánták, vi-
rágzó cserepes növények
juttányosan kaphatók —
Takarékossági könyvre
nathavi hitelt nyújt
Ifj. Abel Aladár műker-
tésznél, Széchenyi ut 14
1877

Gallértisztítás
lóféhrre magas fény-
nyel 7 fillértől. Legsze-
ben, legolcsóbban fest
mos, tisztít Libánci Pé-
terfia utca 4. keresz-
tpület. 861

Istálló
12 lóra, kocsiszin, ka-
mara, szénapadlás és
pince azonnalra is ki-
adó Hatvan u. 27.
4546

Sárossy-féle
cserepyárban a csere-
pet legjuttányosabban be-
lehet szerezni. Hajdu-
szovát. 4648

Uri koszt
kapható, Rákóczi utca
12. szám. I. emelet bal-
ra. 4658

Fehérmű varrást
és javítást legjuttányo-
sabban vállalok. Csonka
utca 5. szám. 4659

Eladó ingóság

Eladó!
alig használt His Mas-
ters Voice koffer gra-
mafón 14 lemezzel 120
pengőért eladó. Meg-
tekinthető naponta fél
7-től 8-ig és vasárnap
délelőtt. Sántha Imre,
Magoss György-tér 13.
fsz. 4530

Zongora,
bécsi gyártmányu, rö-
vid, eladó. Hatvan utca
4., balra. 434

Eladó
négy éves jó tejelő bor-
jas tehén. Vár utca 3.

Eladó
egy valódi Wertheim-
kassza. Cim a kiadóban.
4670

Eladó
jóhangu gramofon 20
darab jó lemezzel 25
pengőért. Kut utca 104.
szám. 432

Butorok

Kifogástalan,
jókarban levő diófa író-
asztal és egyéb tárgyak
eladók. Varga utca 31.,
trafik. 404

Autó motor, kerékpár

Eladó
kitűnő állapotban levő,
hat hengeres Auburn
gyártmányu négyülé-
ses csukott, személyautó.
Felvilágosítást ad a Ti-
szántuli Mezőgazdasági
Hitelintézet, Kossuth ut-
ca 8. 4097

Motorkerékpár,
„Raieigh”, 500 kbc. ol-
dalkocsival, világítással,
uj, olcsón eladó. Rother-
mere utca 27. 428

Kerékpárok,
használt, de kitűnő ál-
lapotban igen olcsón el-
adók kedvező részlet-
fizetés mellett. Debre-
ceni Autóforgalmi, Hat-
van utca 53. 446

Üzlet, műhely, raktár

Forgalmas
üzlet Kossuth utcai
részben azonnal elfoglal-
ható. Kossuth utca 8.
4446

Különféle

folyó hó 25-én egy szür-
ke kockás kiszabott mel-
lény Werbőczy utcától
Bethlen utcáig terjedő
utszakaszon. Becsületes
megtaláló legyen szives
beszolgáltatni — Soós
András szabómtester-
hez, Werbőczy utca 2.,
Iparkamara.

Tűzoltászörü
barnafoltos vizsla va-
dászutya találtatott. —
Igazolt tulajdonosa —
Bethlen 41. — átveheti.
4676

Zöld lucerna
ölszámra eladó a Kishe-
gyesi ut, régi vámosnál.

Feles tejhaszonra
tehenet, kockákat, mala-
cokat felestartásra vál-
lalok. — Konyhakertő-
szetem a piactól két és
fél kilométerre, a legelő-
től pedig 300 lépésre
van. — Van három hold
lucernasóly s így az ál-
lattartásnak minden kel-
léke meg van. — Cim:
Agárdi utca 10.

Kereslet

Magános özvegy
uriaszony szolid, szeré-
nyebb igényű urinőt la-
kótársnak keres. Cim a
kiadóban. 4484

BUZAALJAT,
kölest, repceljat ugy
kisebb, mint nagyobb té-
telben veszek. Apafi-
utca 20 4419

Elveszett
piros bőr aprópénztárca,
Szent Antal szoborral,
péncz nélkül. — Megta-
láló a kiadóhivatalba
sziveskedjék beszolgál-
tatni. 4611

26x350
méretű, esetleg 2 drb
keveset használt motor-
kerékpár külső gummit
megvételre keresek. Cim
a kiadóban. 4668

Eladó föld

Eladó
72 katasztrális hold föld
az Elepen. Értekezhet-
ni Bethlen utca 54. kb.

Tanyás ingatlan
12 kat. hold a Diószegi
ut mentén a 6-os kilo-
méternél 4 hold ösi ve-
séssel kedvező áron és
fizetési feltételekkel el-
adó. Tiszántuli Mezőgaz-
dasági Hitelintézet, Kos-
suth utca 8. 1873

Birtok bérlés

Bérlendő
173 magyar holdas föld-
birtok Debrecenhez 7 és
fél km-re, kövesúthoz 10
percre, teljesen jókarban
tartott gazdasági épüle-
tekkel, felszereléssel —
vagy anélkül. Értekezni
a tulajdonosnál, Miklós
utca 20. 4616

Haszonbérbe

kiadó 140 hold tanyás
birtok. — Értekezhetni
Bethlen u. 54. kb
Nyomatott a Magyar
Nemzeti Könyv- és Lap-
kiadó Vállalat Rt. Fele-
lős kiadó: Dr PAJOR
GYÖZÖ igazgató. —
Nyomdavezető: VARGA
ENDRE.